

Bryssel, 16. heinäkuuta 2026
(OR. en)

12011/26

DUAL USE 53

SAATE

Lähettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	25. kesäkuuta 2026
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2026) 296 final
Asia:	KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE kaksikäyttötuotteiden vientiä, välitystä, teknistä apua, kauttakulkua ja siirtoa koskevan unionin valvontajärjestelmän perustamisesta annetun asetuksen (EU) 2021/821 täytäntöönpanosta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2026) 296 final.

Liite: COM(2026) 296 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 25.6.2026
COM(2026) 296 final

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

**kaksikäyttötuotteiden vientiä, välitystä, teknistä apua, kauttakulkua ja siirtoa koskevan
unionin valvontajärjestelmän perustamisesta annetun asetuksen (EU) 2021/821
täytäntöönpanosta**

{SWD(2026) 162 final}

1. JOHDANTO JA TIIVISTELMÄ

1.1 Johdanto

Tässä kertomuksessa annetaan tietoja kaksikäyttötutteen vientivalvonnan ja 20. toukokuuta 2021 annetun tarkistetun asetuksen (EU) 2021/821¹, jäljempänä 'kaksikäyttöasetus' tai 'asetus', täytäntöönpanosta EU:ssa kaksikäyttötutteen viennin valvomiseksi vuonna 2024 sekä EU:n koostetut vientivalvontatiedot ja jäsenvaltioiden vientivalvontatiedot vuodelta 2024.

Tämä vuosikertomus kuvastaa asetuksen mukaista EU:n pyrkimystä parantaa tiedonvaihtoa, joka koskee jäsenvaltioiden lupapäätöksiä vientivalvonnan alalla, vientivalvontaa koskevan avoimuuden lisäämiseksi.

Kuten asetuksessa edellytetään, komissio julkaisi tiedonkeruuprosessin parantamiseksi 17. tammikuuta 2024 jäsenvaltioiden kanssa sovitut suuntaviivat, joissa vahvistetaan menetelmä lupatietojen ja muiden tietojen keräämiseksi ja käsittelemiseksi kaksikäyttötutteen vientivalvontaa koskevan EU:n vuosikertomuksen laatimista varten². Komissio on laatinut tämän kertomuksen kaksikäyttötutteen koordinoitiryhmään kuuluvien jäsenvaltioiden palautteen perusteella³. Jäsenvaltioiden toimittamat vuoden 2024 tiedot esitetään niiden suuren määrän vuoksi konsolidoidussa muodossa tähän vuosikertomukseen liitettävässä komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa.

1.2 Tiivistelmä

Vientilupien piiriin kuuluvan kaksikäyttötutteen kaupan kokonaisarvo vuonna 2024 oli 77,6 miljardia euroa eli 3 prosenttia yhteenlasketusta EU:n ulkopuolelle tapahtuvasta tavaroiden viennistä.⁴ Painotukseltaan suurimmat lupatyypit olivat yleisluvut (36,5 miljardia euroa), yksittäisluvut (24 miljardia euroa) ja unionin yleisluvut (9 miljardia euroa).

Määrällisesti mitattuna vuoden 2024 kaksikäyttötutteen kauppa vastasi 133 470:tä lupaa ja ilmoitusta. Suurin osa liiketapahtumista toteutettiin unionin yleis lupien (89 388), kansallisten yleis lupien (23 406) ja yksittäis lupien (18 549) nojalla.

Samana vuonna ilmoitettiin 487 epäämispäätöstä, joiden arvo oli 0,2 miljardia euroa, mikä osoittaa, että EU:n viennistä evättiin vain pieni osuus (0,01 % yhteenlasketusta EU:n ulkopuolelle tapahtuvasta tavaroiden viennistä kyseisenä vuonna).

Tässä kertomuksessa esitetään yhteenveto saatavilla olevista tiedoista. Koska jäsenvaltioissa on erilaisia käytäntöjä ja lupatyyppejä, kertomuksessa ei esitetä vientilupien piiriin kuuluvan kaupan tarkkaa jakautumista tuotelajien tai määräpaikkojen mukaan koontilupien osalta, joiden osuus vuonna 2024 oli 47 prosenttia vientilupien piiriin kuuluvan kaupan arvosta. Tästä

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/821, annettu 20 päivänä toukokuuta 2021, kaksikäyttötutteen vientiä, välitystä, teknistä apua, kauttakulkua ja siirtoa koskevan unionin valvontajärjestelmän perustamisesta (uudelleenlaadittu) (EUVL L 206, 11.6.2021, s. 1, <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/821/oj>).

² Komission suositus (EU) 2024/214, annettu 10 päivänä tammikuuta 2024, suuntaviivoista, joissa vahvistetaan tietojen keräämistä ja käsittelyä koskevat menetelmät kaksikäyttötutteen viennin, välityksen, teknisen avun, kauttakulun ja siirron valvontaa koskevan vuosikertomuksen laatimista varten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/821 mukaisesti (EUVL L, 2024/214, 17.1.2024, <http://data.europa.eu/eli/reco/2024/214/oj>).

³ Joidenkin jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset raportoivat kaksikäyttötutteen kaupasta myös julkisesti.

⁴ Luku sisältää vapaaehtoisesti toimitetut tiedot kansallisten yleis lupien ja unionin yleis lupien käytöstä.

huolimatta on hyödyllistä tarkastella muiden lupatyypin (yksittäislupien ja yleislupien) kehityssuuntauksia, sillä ne muodostavat 44 prosenttia vientilupien piiriin kuuluvan kaupan arvosta.

Vuonna 2024 yksittäislupien ja yleislupien arvo (kaavio 1) oli suurin seuraavissa tuotelajeissa: Ydinaineet, laitteistot, tuotantolaitokset ja laitteet (22 %), Tiedonsuojaukseen ja salauksen analysointiin liittyvät tuotteet ja laitteet (21 %), Puolijohdekomponenttien tai -materiaalien valmistus- ja testauslaitteet (9 %), Ilma- ja avaruusalusten (lukuun ottamatta miehittämättömiä ilma-aluksia) moottorit ja kaasuturbiinit (8 %) ja Muut / valvontaluetteloön sisällytettävät tuotteet (8 %). Kaiken kaikkiaan kaaviossa 1 lueteltujen tuotelaajien osuus kyseisten lupien arvosta on 90 prosenttia.

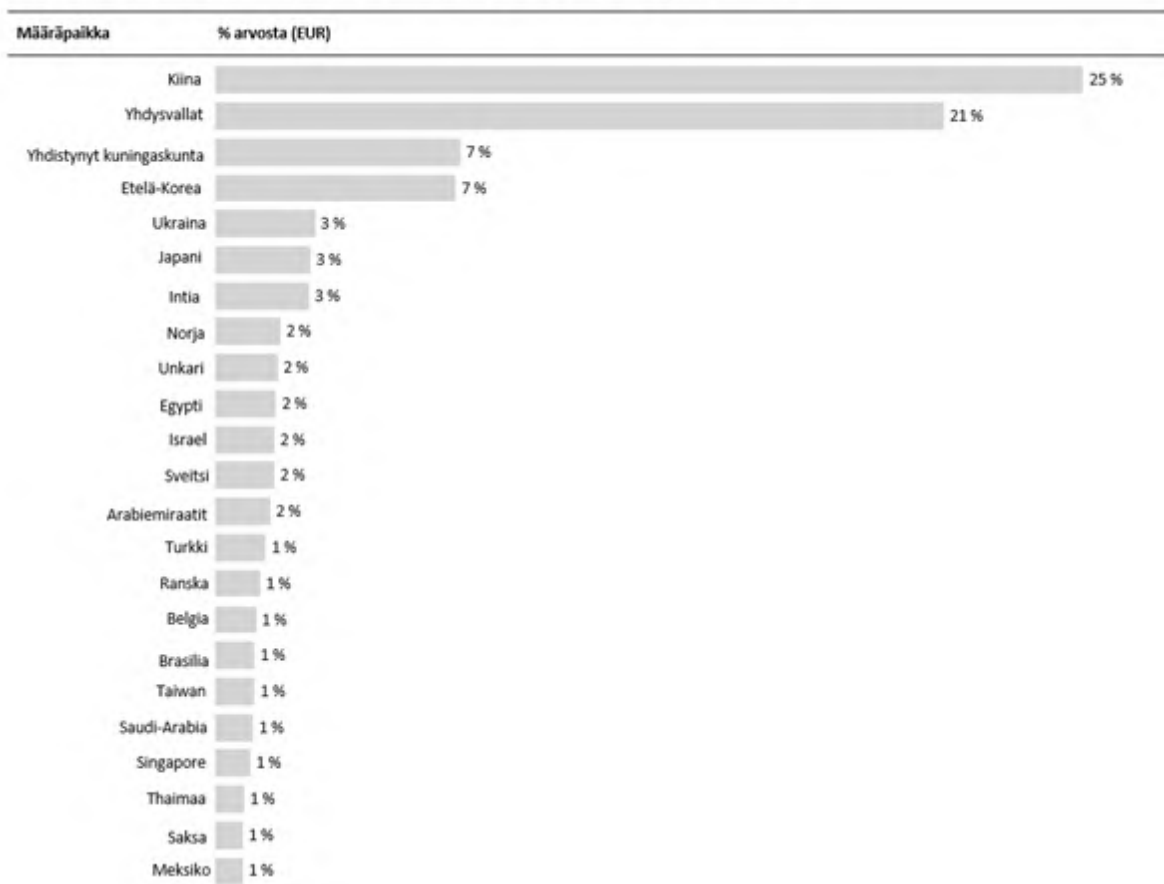
Tärkeimmät komission suosituksen (EU) 2024/214 liitteessä A luetellut tuotelajit yksittäis- ja yleislupien arvon mukaan

Tuotelaji	% arvosta (EUR)
0EC1 Ydinaineet, laitteistot, tuotantolaitokset ja laitteet	22 %
5EC2 Tiedonsuojaukseen ja salauksen analysointiin liittyvät tuotteet ja laitteet	21 %
3EC4 Puolijohdekomponenttien tai -materiaalien valmistus- ja testauslaitteet	9 %
9EC1 Ilma- ja avaruusalusten (lukuun ottamatta miehittämättömiä ilma-aluksia) moottorit ja kaasuturbiinit	8 %
XEC1 Muut / valvontaluetteloön sisällytettävät tuotteet	8 %
0EC3 Ydinaineisiin liittyvien laitteistojen ja laitteiden teknologia	5 %
2EC1 Työstökoneet ja järjestelmät ja teollisuuden laitteiden komponentit	4 %
2EC2 Kemiallisten ja biologisten aineiden valmistuslaitteet	3 %
5EC3 Tietoliikenne- ja tiedonsuojausohjelmistot	3 %
6EC2 Laserit sekä niihin liittyvät laitteet ja materiaalit	2 %
0EC2 Ydinaineisiin liittyvien laitteistojen ja laitteiden ohjelmistot	2 %
9EC3 Raketit ja avaruusalukset	2 %
1EC6 Myrkylliset kemikaalit, lähtöaineet, patogeenit, toksinit ja geneettisesti muunnetut organismit sekä niihin liittyvät suoja- ja ilmaisulaitteet ja niiden komponentit	2 %

Kaavio 1: Tärkeimmät tuotelajit yksittäis- ja yleislupien arvon mukaan

Yksittäis- ja yleislupien määrärajoista merkittävimmät (kaavio 2) ovat Kiina (25 %), Yhdysvallat (21 %), Yhdistynyt kuningaskunta (7 %), Etelä-Korea (7 %) ja Ukraina (3 %). Unionin yleislupien – erityisesti yleisluvan nro EU001, jonka osuus (8,6 miljardia euroa) vientilupien nojalla hyväksytystä kokonaisarvosta on suuri – painoarvo vaikuttaa kuitenkin tähän järjestykseen. Siksi yleisluvissa, erityisesti EU:n yleisluvassa EU001, mainitut määrärajoitukset ovat järjestyksessä korkealla, kun taas luettelo ei täysin kuvasta niiden määrärajoitusten, kuten Taiwanin, Brasilian, Singaporen ja Israelin, merkitystä, joihin viedään merkittäviä määriä tavaraa koontilupien nojalla. Kaiken kaikkiaan kaaviossa 2 esitettyjen määrärajoitusten osuus yksittäis- ja yleislupien arvosta on 90 prosenttia.

Tärkeimmät EU:n ulkopuoliset määräpaikat yksittäis- ja yleislupien arvon mukaan

Kaavio 2: Tärkeimmät EU:n ulkopuoliset määräpaikat yksittäis- ja yleislupien arvon mukaan

Lisäksi jäsenvaltiot ilmoittivat, että vuonna 2024 asetuksen hallinnointiin ja täytäntöönpanoon osallistuneiden työntekijöiden määrä pysyi vakaana vuoteen 2023 verrattuna. On myös huomionarvoista, että raportoitujen rikkomusten määrä kasvoi 192 rikkomuksesta vuonna 2023 jopa 270 rikkomukseen vuonna 2024. Tässä yhteydessä määrättyt hallinnolliset ja rikosoikeudelliset seuraamukset tai sakot (kaikki asianomaisten kansallisten täytäntöönpanoviranomaisten vientivalvontasääntöjen rikkomistapauksissa määräämät seuraamukset) nousivat 122 tapauksesta 144:ään vuosina 2023–2024.

Kertomuksessa kiinnitetään erityistä huomiota verkkovalvontatuotteiden lupiin osana EU:n sitoutumista ehkäisemään tehokkaasti riskiä, että verkkovalvontatuotteita käytettäisiin kansallisiin tukahduttamistoimiin ja/tai ihmisoikeuksien ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden vakaviin loukkauksiin. Vuonna 2024 jäsenvaltiot saivat yhteensä 320 tällaisia tuotteita koskevaa vientilupahakemusta. Eniten hakemuksia saatiin tuoteryhmästä Telekuuntelujärjestelmät (233 hakemusta). Samana aikana myönnettiin 293 lupaa ja tehtiin 13 epäämispäätöstä. Nämä luvut osoittavat myös, että verkkovalvontatuotteiden lupien määrä

pysyi melko vakaana verrattuna vuoteen 2023⁵, kun taas epäämispäätösten määrä näytti olevan laskussa⁶.

Vuonna 2024 aloitettujen eri toimien lisäksi komissio ja jäsenvaltiot keskittyivät edelleen uudelleenlaaditun asetuksen mukaisten uusien vaatimusten ja toimeksiantojen toteuttamiseen. Tähän kuuluu eri teknisissä asiantuntijaryhmissä tehtävän työn jatkaminen, jotta voidaan tehostaa verkkovalvontatuotteiden valvontaa, varmistaa vientivalvonnan täytäntöönpano, panostaa kehitteillä oleviin teknologioihin sekä laatia valmiuksien kehittämiseen tähtääviä EU:n koulutusohjelmia jäsenvaltioiden lupa- ja valvontaviranomaisille.

Näillä kaksikäyttöasetuksen mukaisilla toimilla mahdollistetaan myös tehokkaampi yhteistyö kumppaneiden kanssa, jotta voidaan edistää valvonnan maailmanlaajuista lähentämistä, vähentää kitkaa kauppasuhteissa ja lisätä ennakoitavuutta yritysten kannalta, edistää EU:n arvoja sekä pitää yllä kansainvälistä rauhaa ja turvallisuutta.

⁵ Vuonna 2023 verkkovalvontatuotteille myönnettiin 330 vientilupaa.

⁶ Vuonna 2023 annettiin 20 verkkovalvontateknologiatuotteita koskevaa epäämispäätöstä.

2. POLITIIKAN JA SÄÄNTELYKEHYKSEN KEHITYS

2.1 Vientivalvontapolitiikka

2.1.1 EU:n vientivalvonnan tehokas täytäntöönpano kaksikäyttöasetuksen mukaisesti

Vuonna 2024 komissio ja jäsenvaltiot jatkoivat asetuksen täytäntöönpanoa monilla uusilla osa-alueilla, joita ovat muun muassa avoimuus, täytäntöönpanon valvonta ja valmiuksien kehittäminen. Kaksikäyttötuotteiden koordinoitiryhmällä on ollut tässä keskeinen rooli, kuten 3 jaksossa selostetaan, ja se on laajentanut EU:n vientivalvonnan ”institutionaalista infrastruktuuria” perustamalla useita asiantuntijaryhmiä, joiden tehtävänä on kehittää uusia toimintapolitiikkoja, ohjeita ja menettelyjä.

Asetuksessa painotetaan myös verkkovalvontatuotteiden vientiä. Asetuksella puututaan mahdolliseen riskiin siitä, että tällaisia tuotteita vietäisiin Euroopan unionista tarkoituksena käyttää niitä ihmisoikeuksien tai kansainvälisen humanitaarisen oikeuden vakaviin loukkauksiin. Tähän liittyen komissio julkaisi 16. lokakuuta 2024 asetuksen 5 artiklan mukaista verkkovalvontatuotteiden vientiä koskevat suuntaviivat lähinnä viejille selventääkseen, miten huolellisuusperiaatetta ja sisäistä vaatimustenmukaisuutta noudatetaan ennen verkkovalvontatuotteiden vientiä.⁷

⁷ Komission suositus (EU) 2024/2659, annettu 11 päivänä lokakuuta 2024, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/821 5 artiklan mukaista verkkovalvontatuotteiden vientiä koskevista suuntaviivoista (C/2024/7035, EUVL L, 2024/2659, 16.10.2024, <http://data.europa.eu/eli/reco/2024/2659/oj>).

2.1.2 Komission valkoisen kirjan mukainen vientivalvonta

Komission valkoisessa kirjassa, joka julkaistiin 24. tammikuuta 2024, ehdotettiin lyhyen ja keskipitkän aikavälin toimia kaksikäyttötutteen vientivalvonnan koordinoinnin parantamiseksi EU:ssa. Komission ehdottamia keskeisiä toimenpiteitä olivat 1) sellaisten kaksikäyttötutteen sisällyttäminen EU:n valvontaluetteloon (liite I), jotka eivät ole olleet valvonnan alaisia monenvälisellä tasolla päätöksenteon viivästysten vuoksi, 2) korkean tason foorumi vientivalvonnan poliittista koordinoitua varten, 3) mekanismi uusien kansallisten valvontaluetteloiden koordinoinnin parantamiseksi ja 4) EU:n kaksikäyttöasetuksen varhainen arviointi. Valkoisesta kirjasta järjestettiin julkinen kuuleminen 2. helmikuuta ja 30. huhtikuuta 2024 välisenä aikana. Kuulemisessa saatiin 23 vastausta, joita hyödynnettiin komission sisäisissä pohdinnoissa. Valkoisen kirjan julkaisemisen jälkeen komissio on edistänyt aktiivisesti kaikkia kyseisiä toimenpiteitä. Euroopan unionin neuvosto vastasi valkoiseen kirjaan keväällä 2024 antamissaan päätelmissä⁸.

2.1.3 Vientirajoitukset tuotteille, joiden määräpaikka on Venäjä

Vuonna 2024 Euroopan unioni tiukensi edelleen aktiivisesti Venäjän vastaisiin pakotteisiin liittyviä kaksikäyttötutteen vientirajoituksia muun muassa hyväksymällä kolme pakotepakettia, erityisesti laajentamalla huipputeknologisten kaksikäyttötutteen vientirajoituksia taistelukentältä saatujen tietojen perusteella ja kohdentamalla toimia Venäjän sotilasteollisuuteen liittyviin laitoksiin sekä Venäjällä että EU:n ulkopuolisissa maissa.⁹ Syyskuussa 2024 komissio julkaisi teollisuudelle suunnatut G7-maiden ja komission laatimat ja hyväksymät ohjeet, joiden tarkoituksena on auttaa teollisuutta tunnistamaan paremmin Venäjän soveltamat pakotteiden kiertämiskäytännöt, suojata G7-maiden teknologiaa väärinkäytöltä, ehkäistä mainehaittoja ja vähentää vastuuriskiä sekä tukea samalla vientivalvonnan ja pakotteiden tehokkuutta.¹⁰

Komissio ja jäsenvaltiot osallistuivat myös aktiivisesti Venäjän vastaisia pakotteita koskevaan maailmanlaajuiseen yhteenliittymään, jäljempänä 'GECC'¹¹. Siihen kuuluu 39 jäsentä, jotka ovat toteuttaneet oleellisin osin samanlaista vientivalvontaa Venäjän helmikuussa 2022 Ukrainaa vastaan aloittaman täysimittaisen hyökkäyssodan johdosta. GECC:n tavoitteena on estää sellaisten hyödykkeiden, teknologian ja ohjelmistojen vienti Venäjälle ja Valko-Venäjälle, joita nämä maat tarvitsisivat jatkaakseen hyökkäyssotaansa Ukrainassa, jolloin näiden maiden puolustus-, ilmailu- ja merenkulkualat eivät saisi keskeisiä materiaaleja.

2.1.4 Yhteistyö EU:n ulkopuolisten maiden kanssa vuonna 2024

⁸ Eurooppa-neuvosto, Eurooppa-neuvoston kokouksen päätelmät (ST 9439 2024 COR 1).

⁹ Euroopan unionin neuvosto, lehdistötiedote, "Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan: EU hyväksyi 15. pakotepaketin", <https://www.consilium.europa.eu/fi/press/press-releases/2024/12/16/russia-s-war-of-aggression-against-ukraine-eu-adopts-15th-package-of-restrictive-measures/>.

¹⁰ "Preventing Russian export control and sanctions evasion – Updated guidance for industry", https://finance.ec.europa.eu/publications/preventing-russian-export-control-and-sanctions-evasion-updated-guidance-industry_en.

¹¹ GECC:n jäsenet ovat Australia, Etelä-Korea, EU:n 27 jäsenvaltiota, Islanti, Japani, Kanada, Liechtenstein, Norja, Sveitsi, Taiwan, Uusi-Seelanti, Yhdistynyt kuningaskunta ja Yhdysvallat.

EU:n ja Yhdysvaltojen kauppa- ja teknologianeuvoston (TTC) kuudes ministerikokous pidettiin Leuvenissä 4.–5. huhtikuuta 2024.¹² Sekä EU että Yhdysvallat tunnustivat kauppa- ja teknologianeuvoston roolin Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen johdosta määrätyn vientivalvonnan koordinoinnissa ja päättivät samansuuntaistaa omia painopisteitään edelleen.¹³

Komissio järjesti Brysselissä 8.–9. lokakuuta 2024 neljännen vientivalvonnan hallinnointia käsitelleen vuoropuhelun valvontaluetteloon sisällytettävien tuotteiden valvonnasta ja siihen liittyvistä suosituksista yritysten sisäisiä sääntöjen noudattamista koskevia ohjelmia varten. Tapahtuma järjestettiin EU:n kumppaneiden välisen (EUP2P) vientivalvontaohjelman puitteissa, ja siihen osallistui kumppanimaita ja -organisaatioita. Vuoropuhelulla pyrittiin vahvistamaan verkostoitumista, välittämään tietoa EUP2P-kumppanimaille ja asiaankuuluville sidosryhmille sekä kehittämään valmiuksia, jotka koskevat valvontaluetteloon sisällytettävien tuotteiden valvontaa ja siihen liittyvien vaatimustenmukaisuuskäytäntöjen täytäntöönpanoa ja käytännön soveltamista EU:n strategisen kauppavalvonnan puitteissa.

EU ja Norja järjestivät EU:n ja Norjan välisen vientivalvontaa koskevan vuoropuhelun 6. helmikuuta 2024. Osapuolet keskustelivat vientivalvonnan sääntelyn kehityksestä, vaihtoivat näkemyksiä huolta herättävistä määräpaikoista ja keskustelivat Venäjän vastaisista pakotteista. Norja ilmoitti EU:lle suunnitelmistaan perustaa uusi vientivalvontaan ja pakotteisiin keskittyvä virasto (DEKSA), joka vastaa analysoinnista, luvista ja täytäntöönpanon valvonnasta.

2.2 EU:n valvontaluettelon päivitykset

Asetuksen liitteessä I olevassa EU:n valvontaluettelossa luetellaan kaksikäyttötuotteet (mukaan lukien ohjelmistot ja teknologiat), joita voidaan käyttää sekä siviili- että sotilastarkoituksiin ja joiden olisi siksi oltava valvonnan alaisia. Luetteloa päivitetään säännöllisesti monenvälisissä vientivalvontajärjestelmissä, kuten Wassenaarin järjestelyssä, Australian ryhmässä, ydinalan viejämaiden ryhmässä ja ohjusteknologian valvontajärjestelyssä (MTCR), tapahtuneiden muutosten huomioon ottamiseksi.

Komissio hyväksyi 5. syyskuuta 2024 liitteen I vuosittaisen päivityksen, joka tuli voimaan 8. marraskuuta 2024. Päivityksellä saatettiin EU:n kaksikäyttötuotteita koskeva asetusta vastaamaan päätöksiä, jotka tehtiin virallisesti osana monenvälisiä järjestelmiä vuonna 2023.¹⁴ Päivitetty luettelo sisältää uusia kohtia ydinlaitosten ja -laitteiden alalla sekä lisää toksiineja, kemiallisia lähtöaineita ja melunvaimennuslaitteita.

¹² EU ja Yhdysvallat perustivat kauppa- ja teknologianeuvoston kesäkuussa 2021, ja se kokoontui ensimmäisen kerran Pittsburghissa 29. syyskuuta 2021. Kokouksessa hyväksyttiin kunnianhimoinen yhteinen julkilausuma, jossa sovitaan myös vientivalvontaa koskevasta yhteistyöstä. Yksi kauppa- ja teknologianeuvoston kymmenestä työryhmästä on erikoistunut vientivalvontaan ja tietojen jakamiseen, ja se vastaa muun muassa seuraavien aiheiden käsittelystä: lainsäädännön ja sääntelyn kehitys, riskinarvioinnit ja lupamenettelyjen parhaat käytännöt sekä alan vaatimustenmukaisuutta ja täytäntöönpanon valvontaa koskevat lähestymistavat. Lisäksi työryhmä pyrkii edistämään yhdenmukaisten lähestymistapojen soveltamista arkaluonteisten kaksikäyttöteknologioiden valvonnassa sekä toteuttamaan vientivalvontaa koskevia yhteisiä tiedotustoimia.

¹³ Lehdistötiedote, ”EU and US continue strong trade and technology cooperation at a time of global challenges”, 5. huhtikuuta 2024, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_24_1827.

¹⁴ KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) .../... Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/821 muuttamisesta kaksikäyttötuotteiden luettelon osalta, <https://policy.trade.ec.europa.eu/news/2025-update-eu-control-list-dual-use-items-2025-09-08>.

2.3 Kansallinen täytäntöönpano ja täytäntöönpanon valvonta

Kaksikäyttöasetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa. Sen liitteessä I on yhteinen luettelo monenvälisistä vientivalvontajärjestelyistä johdetuista tuotteista, joita on valvottava kaikissa jäsenvaltioissa. Siinä kuitenkin säädetään, että jäsenvaltiot voivat toteuttaa kansallisia toimenpiteitä tiettyjen asetuksen säännösten täytäntöön panemiseksi, ja edellytetään, että komission on julkaistava tiedot näistä toimenpiteistä *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*. Tietojen julkaisemisella varmistetaan sovellettavien sääntöjen läpinäkyvyys, ja se on osa EU:n toimia, joilla tuetaan viejien toteuttaman valvonnan johdonmukaista ja vaikuttavaa täytäntöönpanoa kaikkialla EU:ssa.

Komission 2. lokakuuta 2024 julkaisemassa ilmoituksessa¹⁵ annettiin tietoja siitä, miten jäsenvaltiot hyödyntävät asetuksessa säädettyjä mahdollisuuksia, joita ovat muun muassa välitystoiminnan ja kauttakulun valvonnan laajentaminen, valvonnan laajentaminen luetteloon kuulumattomiin tuotteisiin yleiseen turvallisuuteen ja ihmisoikeuksiin liittyvistä syistä, kansallisten yleislupien käyttöönotto ja EU:n sisäisten siirtojen valvonnan soveltaminen luetteloon kuulumattomiin tuotteisiin.

2.4 Vienti Pohjois-Irlannista

Sen jälkeen, kun Yhdistynyt kuningaskunta erosi Euroopan unionista 1. tammikuuta 2021, kaksikäyttötuotteiden vienti EU:sta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan on ollut asetuksen mukaisen valvonnan alasta.¹⁶ Pohjois-Irlantia koskevassa pöytäkirjassa¹⁷ määrätään erityisjärjestelystä, jonka mukaan asetusta sovelletaan Yhdistyneeseen kuningaskuntaan Pohjois-Irlannin osalta.¹⁸ Yhdistynyt kuningaskunta toimii asetuksen mukaisena toimivaltaisena viranomaisena Pohjois-Irlannista EU:n ulkopuolisiin maihin suuntautuvassa viennissä. Komissio on kehittänyt erityisen turvallisen sähköisen välineen, jolla tuetaan tietojenvaihtoa asetuksen soveltamisesta Pohjois-Irlantiin ja sieltä pois kuljetettavien tavaroiden osalta vastaavan Yhdistyneen kuningaskunnan toimivaltaisen viranomaisen kanssa ja jota käytettiin koko vuoden 2024 ajan. Näin Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisilla on pääsy tietoihin, jotka koskevat EU:n jäsenvaltioiden tekemiä epäämispäätöksiä olennaisesti samanlaisista liiketapahtumista, ja viranomaiset voivat neuvotella kahdensivuisesti vientiluvan myöntävien jäsenvaltioiden kanssa asetuksessa säädetyn mukaisesti.

3. KAKSIKÄYTTÖTUOTTEIDEN KOORDINOINTIRYHMÄN TOIMINTA

Kaksikäyttötuotteiden koordinointiryhmässä, jonka puheenjohtajana toimii komission edustaja, komission ja jäsenvaltioiden asiantuntijat tutkivat vientivalvonnan soveltamista koskevia kysymyksiä.¹⁹ Kaksikäyttötuotteiden koordinointiryhmä järjesti vuonna 2024 kahdeksan kokousta: 16. tammikuuta, 14. maaliskuuta, 16. toukokuuta, 3. heinäkuuta, 12. syyskuuta, 4. lokakuuta, 6. marraskuuta ja 11. joulukuuta.

¹⁵ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/fi/TXT/?uri=OJ:C_202405881.

¹⁶ Yhdistynyt kuningaskunta on tällä välin lisätty unionin yleislupaan nro EU001.

¹⁷ EUVL L 29, 31.1.2020, s. 7 (erosopimus).

¹⁸ Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 5 artiklan 4 kohta ja pöytäkirjan liitteessä 2 oleva 47 jakso.

¹⁹ Tämä kertomus on samalla asetuksen edellyttämä vuosikertomus koordinointiryhmän toiminnasta, tutkimuksista ja kuulemisista.

3.1 Täytäntöönpanokysymyksiä koskevat kuulemiset – yleinen tietojenvaihto

Kaksikäyttötuotteiden koordinoitiryhmään kuuluvat komission ja jäsenvaltioiden edustajat vaihtoivat vientivalvontakysymyksiin liittyviä tietoja erityisesti seuraavista aihealueista:

- teknologian aineeton siirto
- kansalliset yleisluvat
- suurten hankkeiden luvat
- 'viejän' määritelmä
- asetuksen 16 artiklan 1 kohdan tulkinta
- kauttakulun valvonnan täytäntöönpano
- teknisen avun valvonnan täytäntöönpano
- unionin tavaroiden jälleenvienti EU:n ulkopuolisista maista
- unioniin väliaikaisesti tuotujen tavaroiden käsittely.

3.2 Suuntaviivat

Kaksikäyttötuotteiden koordinoitiryhmässä käytyjen keskustelujen jälkeen komissio julkaisi verkkovalvontateknologioiden viejille tarkoitetut suuntaviivat sekä suuntaviivat vientivalvontaa koskevien tietojen keräämiseksi ja käsittelemiseksi.

Ensinnäkin komissio julkaisi 17. tammikuuta 2024 suuntaviivat vientivalvontaa koskevien tietojen keräämiseksi ja käsittelemiseksi.²⁰ Niissä vahvistetaan yksityiskohtaiset menettelytavat lupatietojen keräämiseksi kansallisilta viranomaisilta avoimuuden ja tietojenvaihdon parantamiseksi. Näin EU:n vuotuisen vientivalvontakertomukseen voidaan sisällyttää yksityiskohtaisempia tilastoja luvista ja epäämispäätöksistä. Suuntaviivojen tarkoituksena on parantaa julkista raportointia ja tarjota näin viejille, kansalaisyhteiskunnalle ja suurelle yleisölle selvempi kuva EU:n vientivalvonnan täytäntöönpanosta, tukea vuoropuhelua EU:n ulkopuolisten maiden kanssa sekä edistää hyviä raportointikäytäntöjä kansainvälisesti.

Toiseksi komissio julkaisi 16. lokakuuta 2024 verkkovalvontatuotteiden viejille tarkoitetut suuntaviivat, joiden tarkoituksena on välittää tietoa tällaisten tuotteiden väärinkäytön riskeistä ja tarjota viejille käytännön välineitä, joiden avulla ne voivat arvioida väärinkäytön mahdollisia vaikutuksia ihmisoikeuksiin.²¹ Suuntaviivojen tarkoituksena on tehostaa EU:n vientivalvontaa

²⁰ Komission suositus (EU) 2024/214, annettu 10 päivänä tammikuuta 2024, suuntaviivoista, joissa vahvistetaan tietojen keräämistä ja käsittelyä koskevat menetelmät kaksikäyttötuotteiden viennin, välityksen, teknisen avun, kauttakulun ja siirron valvontaa koskevan vuosikertomuksen laatimista varten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/821 mukaisesti (EUVL L, 2024/214, 17.1.2024, <http://data.europa.eu/eli/reco/2024/214/oj>).

²¹ Komission suositus (EU) 2024/2659, annettu 11 päivänä lokakuuta 2024, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/821 5 artiklan mukaista verkkovalvontatuotteiden vientiä koskevista suuntaviivoista (C/2024/7035, EUVL L, 2024/2659, 16.10.2024, <http://data.europa.eu/eli/reco/2024/2659/oj>).

ja yhdenmukaistaa sitä jäsenvaltioiden välillä auttamalla viejiä suorittamaan huolellisuusperiaatteeseen liittyviä tarkastuksia niin, että ne soveltavat liiketapahtumien seurannassa vaiheittaista toimintamallia. Suuntaviivat vahvistavat vuoden 2023 Euroopan taloudellisen turvallisuuden strategian suojelupilaria edistämällä vastuullisia ja turvallisia vientikäytäntöjä.

3.3 Tekninen tietojenvaihto – tekniset asiantuntijaryhmät

Koordinointiryhmään kuuluvilta jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten edustajilta saatiin teknistä asiantuntemusta EU:n valvontaluettelon päivittämisen tueksi. Lisäksi viranomaisten edustajat osallistuivat keskusteluihin useista täytäntöönpanokysymyksistä, kuten edellä on selostettu.

Kaksikäyttötuotteiden koordinointiryhmä teki komission koordinoimana aloitteita tiettyjen teknistä täytäntöönpanoa koskevien kysymysten käsittelemiseksi. Teknisten asiantuntijaryhmien erityinen asema tunnustetaan nyt asetuksen 24 artiklan 3 kohdassa.

Asetuksen 25 artiklan mukaisesti perustetun täytäntöönpanon valvonnan koordinointimekanismin puitteissa järjestettiin vuonna 2024 kuusi tapaamista jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten ja valvontaviranomaisten välisen tietojenvaihdon ja suoran yhteistyön tukemiseksi.

Valmiuksien kehittämistä koskenut teknisen asiantuntijaryhmän kolmas ja neljäs edistymistä käsitellyt kokous järjestettiin 13. maaliskuuta ja 17. toukokuuta 2024. Kokouksissa määriteltiin vuoden 2024 painopisteet sekä valittiin vuotuisen valmiuksien kehittämistapahtuman aihe ja perustettiin tapahtuman järjestämisestä vastaavat ryhmät. Tämän jälkeen Budapestissä järjestettiin 18. syyskuuta 2024 kaksikäyttötuotteita koskeviin rajoittaviin toimenpiteisiin liittyvien EU:n valmiuksien kehittämistä käsittelevä tekninen seminaari, jota isännöi puheenjohtajavaltio Unkari. Se järjesti 17. yhteisen tutkimuskeskuksen ja Yhdysvaltojen ydinalan turvallisuusviraston²² lupaseminaarin, jossa käsiteltiin kyseistä aihetta mutta jossa oli tarjolla myös muita luentoja ja mukana osallistujia laajemminkin EU:n ulkopuolelta.

3.4 EU:n valvontaluettelon päivitysten valmistelua ja kansallisia täytäntöönpanotoimenpiteitä koskeva tekninen tuki

Kaksikäyttötuotteiden koordinointiryhmä järjesti 14. maaliskuuta 2024 teknisen tiedotustilaisuuden, jolla tuettiin EU:n valvontaluettelon päivittämisestä annettavaa komission delegoitua asetusta koskevan ehdotuksen valmistelua. Komissio antoi delegoidun säädöksen 5. syyskuuta 2024.

Koordinointiryhmä osallistui myös 2. lokakuuta 2024 julkaistun kansallisia toimenpiteitä koskevan virallisen tiedonannon päivittämiseen ja 27. syyskuuta 2024 tehtyyn EU:n kansallisten valvontaluetteloiden koosteen tarkistukseen.²³

²² United States National Nuclear Security Administration (NNSA).

²³ Ilmoitus – Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/821, kaksikäyttötuotteiden vientiä, välitystä, teknistä apua, kauttakulkua ja siirtoa koskevan unionin valvontajärjestelmän perustamisesta: jäsenvaltioiden 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 22 ja 23 artiklan mukaisesti toteuttamia toimenpiteitä koskevat tiedot (PUB/2024/740, EUVL C, C/2024/5881, 2.10.2024, <http://data.europa.eu/eli/C/2024/5881/oj>).

3.5 Vientilupia ja täytäntöönpanoa koskevien tietojen vaihto

Kaksikäyttötutteen koordinoitiryhmä aloitti vuosien 2022–2023 lupatietojen keräämisen vuonna 2024 julkaistujen tietojen keruuta ja käsittelyä koskevien suuntaviivojen mukaisesti 30. tammikuuta 2025 julkaistun vuosikertomuksen täydentämiseksi.

3.6 Tietotekniset välineet jäsenvaltioiden välistä tietojenvaihtoa ja sähköistä lupamenettelyä varten

Komissio jatkoi kaksikäyttötutteen koordinoitiryhmän tukemana kaksikäyttötutteen koskevan sähköisen järjestelmän (DUeS) kehittämistä. DUeS-järjestelmä toimii EU:n kaksikäyttötutteen vientivalvontaverkoston tietoteknisenä runkona. Järjestelmä on keskeisessä asemassa asetuksen vaikuttavan soveltamisen kannalta.

DUeS-järjestelmän toimintoja kehitettiin tai päivitettiin seuraavasti:

1. sallittiin, että jäsenvaltiot voivat jakaa komissiolle kaksikäyttötutteen koskevan asetuksen 26 artiklan 3 kohdassa säädettyjä lupatietoja jäsenvaltioiden kanssa laadittujen, vientivalvontaa koskevien tietojen keruuta ja käsittelyä koskevien suuntaviivojen (avoimuutta koskevat suuntaviivat) mukaisesti
2. sallittiin, että jäsenvaltiot voivat ilmoittaa komissiolle lupavaatimuksen asettamisesta kansallisen valvontaluettelon perusteella 10 artiklan nojalla
3. sallittiin, että jäsenvaltiot voivat vapaaehtoisesti vaihtaa 9 ja 10 artiklan täytäntöönpanoa koskevia tietoja kansallisten valvontaluetteloiden koordinoinnista annetun komission suosituksen (EU) 2025/683²⁴ mukaisesti
4. päivitettiin nykyisiä toimintoja erityisesti Venäjään ja Valko-Venäjään kohdistuviin rajoittaviin toimenpiteisiin liittyvien poikkeusten/lupien ja epäämispäätösten hallinnoinnin osalta sekä asetuksen nojalla valvonnan alaisten tuotteiden tietokannan osalta.

Kaksikäyttötutteen sähköinen lupajärjestelmä oli vuonna 2024 käytössä neljättä vuotta. Järjestelmää käyttivät raportointikaudella Latvia, Romania, Italia, Slovenia ja Belgia (Vallonian viranomaiset). Unkari ja Belgia (Brysselin pääkaupunkialue) ilmaisivat kiinnostuksensa liittyä hankkeeseen.

EU:n ulkopuolella komissio tutki osana kumppanimaiden kanssa tehtävää yhteistyötä mahdollisuutta tarjota sähköinen lupajärjestelmä kumppanimaille. Bosnia ja Hertsegovina, Kirgisia ja Serbia ilmaisivat kiinnostuksensa välineen käyttöön.

Sähköistä lupamenettelyä koskeva hanke parantaa jatkuvasti kansallisten tullijärjestelmien yhteenliittämää tullialan yhdenmisen palveluympäristön kautta. Näin tietojen jakaminen rajojen yli eri tulliviranomaisten kanssa helpottuu merkittävästi, mikä vähentää toimijoihin kohdistuvaa sääntelytaakkaa ja mahdollistaa lupien automaattisen hallinnoinnin. Tähän käytetään verotuksen ja tulliliiton pääosaston hallinnoimaa todistustenvaihtojärjestelmää (CERTEX). Sähköisen lupajärjestelmän ja kansallisten tullilaitosten välinen yhteys on ollut

²⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/fi/TXT/?uri=CELEX%3A32025H0683>.

toiminnassa joulukuusta 2022 lähtien. Romanian tulliviranomaiset ovat olleet mukana järjestelmässä huhtikuusta 2024 lähtien.

Sähköisen lupajärjestelmän käyttöön ottaneiden jäsenvaltioiden pyynnöstä komissio aloitti huhtikuussa 2022 uuden sähköistä lupamenettelyä koskevan siltahankkeen, jonka tavoitteena on kansallisten lupajärjestelmien yhdistäminen tullijärjestelmiin sähköisen lupamenettelyn avulla. Suomi osallistui pilottihankkeeseen ja testasi yhteenliitintä vuonna 2024.

4. EU:N VIENTIVALVONTA – KESKEISET TIEDOT

Asetuksen 26 artiklassa säädetään, että vientivalvonnan täytäntöönpanoa koskevassa EU:n vuosikertomuksessa on oltava merkitykselliset tiedot luvista ja epäamis- ja kieltämis päätöksistä sekä tiedot hallinnosta ja valvontatoimien täytäntöönpanon valvonnasta.

Tässä jaksossa esitetään EU:n koostetut vientivalvontatiedot viitevuodelta 2024. Jäsenvaltioiden toimittamat asiaa koskevat tiedot esitetään niiden suuren määrän vuoksi konsolidoidussa muodossa tämän vuosikertomuksen liitteenä olevassa komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa.

Tiedot on asetettu saataville erityisten raportointia koskevien suuntaviivojen, jäljempänä 'suuntaviivat',²⁵ mukaisesti. Näiden suuntaviivojen mukaan tiedonkeruumenetelmää on tarkoitus ylläpitää jatkuvasti, jotta jäsenvaltiot voivat toimittaa komissiolle asiaankuuluvat tiedot tehokkaalla, kustannuksia säästävällä ja tilastollisesti luotettavalla tavalla siten, että henkilötietojen, kaupallisesti arkaluonteisten tietojen tai puolustusta, ulkopoliittikkaa tai kansallista turvallisuutta koskevien suojattujen tietojen suojaa koskevat vaatimukset otetaan asianmukaisesti huomioon.

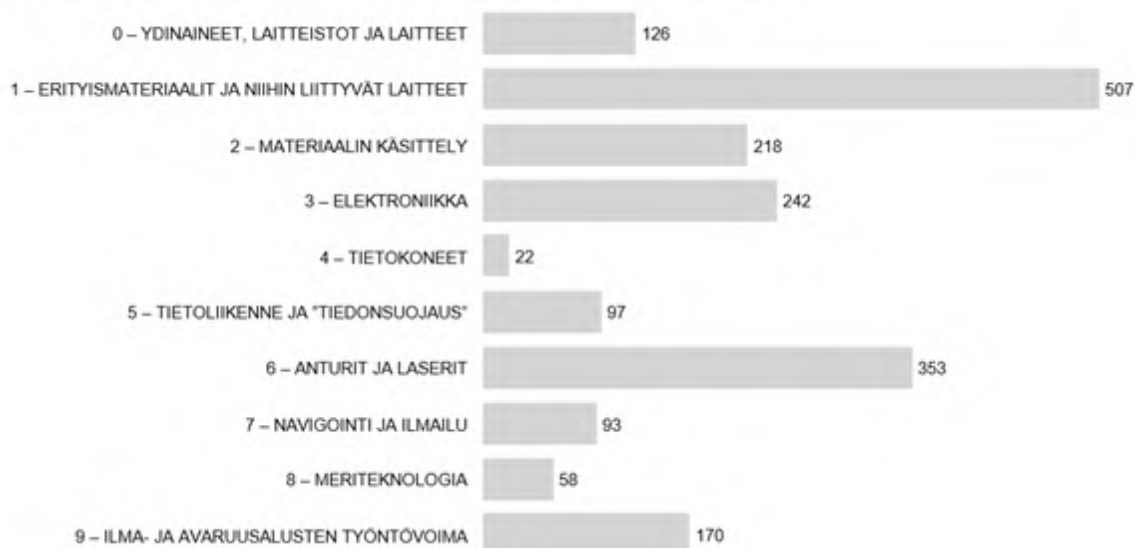
4.1 Menetelmiä koskevat huomautukset

Asetusta sovelletaan ensisijaisesti yli 1 800:n EU:n valvontaluettelossa luetellun ja kymmeneen ryhmään luokitellun (kaavio 3) kaksikäyttötuotteen vientiin. Tuotteiden suuren määrän takia EU ryhmitteli asetuksen liitteessä I olevat tuotteet "tuotelajeihin" EU:n vuosikertomusta varten.²⁶

²⁵ [Komission suositus \(EU\) 2024/214](#), annettu 10 päivänä tammikuuta 2024, suuntaviivoista, joissa vahvistetaan tietojen keräämistä ja käsittelyä koskevat menetelmät kaksikäyttötuotteiden viennin, välityksen, teknisen avun, kauttakulun ja siirron valvontaa koskevan vuosikertomuksen laatimista varten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/821 mukaisesti, jäljempänä 'suuntaviivat'.

²⁶ Ks. asetuksen 26 artiklan 2 kohta.

Asetuksen liitteessä I lueteltuihin kymmeneen ryhmään kuuluvien kaksikäyttötuotteiden määrät

Kaavio 3: Asetuksen liitteessä I lueteltuihin kymmeneen ryhmään kuuluvien kaksikäyttötuotteiden määrät

Jotta voidaan varmistaa julkisen raportoinnin riittävä avoimuus ja samalla tehokas ja pitkäjänteinen tiedonkeruu, päätettiin, että tuotelajien määrittämisen lähtökohtana käytetään erityistä asetuksessa käytettyä kaksikäyttötuotteiden luokittelua viisimerkkisellä tasolla varmistaen samalla, että otsikon "tuotelajit" alla toimitetaan turvallisuuden, politiikan ja kaupan näkökulmasta merkitykselliset tiedot.²⁷

Suuntaviivojen liitteessä A esitetään luettelo 52 tuotelajista, joita on käytetty lupatietojen keräämisessä ja tämän vuosikertomuksen laatimisessa. Luvat on eritelty tuotelajin ja määräraikan mukaan asetuksen vaatimusten mukaisesti ottaen samalla huomioon erityyppisten lupien luonne, tarkoitus ja ominaisuudet sekä jäsenvaltioiden erilaiset lupien myöntämistä ja tiedonkeruuta koskevat käytännöt. Lisäksi jäsenvaltioiden täytyi mukauttaa näitä asiaankuuluvien tietojen keruuta ja komissiolle toimittamista koskevia menetelmiä erityyppisten kansallisten lupien ja käytäntöjen erityispiirteiden mukaisesti. Tästä syystä tässä kertomuksessa esitetyissä luvuissa mainitaan niiden jäsenvaltioiden lukumäärä, jotka ovat toimittaneet kunkin lupatyyppin perustana olevia tietoja.²⁸ Menetelmässä otetaan myös huomioon, että luvat voivat koskea useampaa kuin yhtä tuotetta, jotka kuuluvat eri tuotelajeihin.

Verkkovalvontatuotteiden osalta asetuksen 2 artiklan 20 kohdassa esitetty määritelmä sisältää sekä liitteessä I luetellut tuotteet että valvontaluetteloon sisällytettävät tuotteet. Suuntaviivojen liitteessä B yksilöidään viisi asetuksen liitteeseen I sisältyvää tuotetta, jotka täyttävät 2 artiklan 20 kohdassa esitetyn määritelmän. Jäsenvaltioiden ja komission on päätettävä valvontateknologian asiantuntijaryhmässä tapauskohtaisesti, täyttääkö tietty valvontaluetteloon sisällytettävä tuote oikeudellisen määritelmän vaatimukset. Vuosikertomukseen on sisällytettävä asetuksen 26 artiklan 2 kohdan mukaisesti myös valvontaluetteloon sisällytettömiä verkkovalvontatuotteita koskevat hakemukset ja luvat jäsenvaltioiden toimittamien tietojen perusteella. Muita valvontaluetteloon sisältyviä tuotteita

²⁷ Esimerkiksi ECCN 0A001: Ydinreaktorit.

²⁸ Tämä sisältää vapaaehtoisesti toimitetut tiedot kansallisten yleislupien ja unionin yleislupien käytöstä. Näiden kaavioiden tiedot eivät kata kaikkia 27:ää EU:n jäsenvaltiota.

koskevat hakemukset ja luvat voidaan sisällyttää kertomukseen asianomaisen toimivaltaisen viranomaisen päätöksen perusteella.

4.2 Yleiskatsaus vientiluvista tyypeittäin²⁹

Vientilupien piiriin kuuluvan kaksikäyttötuotteiden kaupan kokonaisarvo vuonna 2024 oli 77,6 miljardia euroa eli 3 prosenttia EU:n ulkopuolelle tapahtuvasta tavaroiden viennistä (kaavio 4), ja se kasvoi vuoteen 2023 verrattuna (71 miljardia euroa). Lukumääräisesti tämä tarkoittaa 133 470:tä vientilupaa ja ilmoitusta.³⁰ Lupatyypin osalta suurin osa liiketapahtumista toteutettiin unionin yleislupien (89 388), kansallisten yleislupien (23 406) ja yksittäislupien (18 549) nojalla, mikä vastaa vuoden 2023 järjestystä. Arvon perusteella painotukseltaan suurimmat lupatyypit olivat yleisluvut (36,5 miljardia euroa, 47 % vientilupien piiriin kuuluvasta kaupasta), yksittäisluvut (24 miljardia euroa, 31 % vientilupien piiriin kuuluvasta kaupasta) ja unionin yleisluvut (9 miljardia euroa, 12 % vientilupien piiriin kuuluvasta kaupasta).

4.3 Epäämis- ja kieltämispäätökset

Vuonna 2024 ilmoitettiin 487 epäämispäätöstä, joiden arvo oli 0,2 miljardia euroa. Nämä luvut osoittavat, että EU:n viennistä evättiin vain pieni osuus (0,01 % yhteenlasketusta EU:n ulkopuolelle tapahtuvasta tavaroiden viennistä kyseisenä vuonna). Tämä tarkoittaa, että epäämispäätösten määrä ja arvo ovat pienemmät kuin vuonna 2023 mutta niiden osuus EU:n ulkopuolelle tapahtuvasta viennistä on sama.

Vientiluvat tyypeittäin

Vientiluvan tyyppi	Arvo (EUR)	Määrä
Yksittäislupa	24,010 milj. [26]	18 549 [26]
Koontilupa	36,484 milj. [15]	1 078 [23]
Kansallinen yleislupa (käytetty)	1,061 milj. [6]	23 406 [7]
Unionin yleislupa (käytetty)	9,044 milj. [17]	89 388 [22]
Välitystoiminnan lupa	16 milj. [2]	7 [2]
Teknistä apua koskeva lupa	0 milj. [1]	1 [1]
Kauttakululupa	26 milj. [3]	93 [3]
Kansalliseen valvontatoimenpiteeseen liittyvä lupa	2,951 milj. [5]	223 [5]
Valvontaluetteloon sisällyttömiä tuotteita koskeva lupa	263 milj. [14]	161 [15]
EU:n sisäisiä siirtoja koskeva lupa	3,688 milj. [14]	564 [15]

Kunkin kaaviossa esitetyn arvon kohdalla ilmoitetaan suluissa niiden jäsenvaltioiden lukumäärä, jotka olivat toimittaneet muun tiedon kuin "0".

Kaavio 4: Vientiluvat tyypeittäin

²⁹ Asetuksen 26 artiklan 2 kohdan kolmannen alakohdan mukaisesti tämän kertomuksen 4.2–4.7 jakso ei sisällä verkkovalvontatuotteisiin liittyviä tietoja. Näitä tuotteita koskevat tiedot esitetään 5 jaksossa.

³⁰ Luku sisältää vapaaehtoisesti toimitetut tiedot kansallisten yleislupien ja unionin yleislupien käytöstä.

4.4 Yksittäisluvut

Yksittäisluvalla tarkoitetaan yhdelle tietylle viejälle myönnettyä lupaa, joka kattaa yhden tai useamman kaksikäyttötuotteen viennin yhdelle loppukäyttäjälle tai vastaanottajalle EU:n ulkopuolisessa maassa. Tässä kertomuksessa suuntaviivojen mukaisina yksittäislupina pidetään seuraavia lupia: yksittäiset vientiluvat, välitystoiminnan luvat, teknistä apua koskevat luvat, kauttakulkuluvat, EU:n sisäistä siirtoa koskevat luvat, kansallisten valvontatoimenpiteiden mukaiset luvat ja valvontaluetteloon sisällytettömiä tuotteita koskevat luvat.

Yleiskatsaus asetuksen liitteen I kymmentä tuoteryhmää sekä valvonnanalaisia valvontaluetteloon sisällytettömiä tuotteita koskevista yksittäisluvista vuonna 2024 (kaavio 5) osoittaa, että markkina-arvolla mitattuna suurin osa myönnettyistä luvista koski ryhmää Ydinaineet, laitteistot ja laitteet (12,2 miljardia euroa, 36 % kokonaisarvosta). Toiseksi suurin ryhmä oli Tietoliikenne ja ”tiedonsuojaus” (6,7 miljardia euroa, 20 % kokonaisarvosta) ja kolmanneksi suurin Ilma- ja avaruusalusten työntövoima (4,6 miljardia euroa, 13 % kokonaisarvosta). Yksittäislupien määrä oli suurin ryhmässä Materiaalin käsittely (5 891 eli 27 % kokonaismäärästä). Seuraavaksi suurimmat määrät olivat ryhmissä Tietoliikenne ja ”tiedonsuojaus” (4 405 eli 20 % kokonaismäärästä) ja Erityismateriaalit ja niihin liittyvät laitteet (4 293 eli 20 % kokonaismäärästä).

Yksittäisluvut asetuksen (EU) 2021/821 liitteessä I lueteltujen tuoteryhmien mukaan

Tuoteryhmä	Arvo (EUR)	Määrä
0 YDINAINHEET, LAITEISTOT JA LAITTEET	12,200 milj.	1 788
1 ERITYISMATERIAALIT JA NIIHIN LIITTYVÄT LAITTEET	1,895 milj.	4 293
2 MATERIAALIN KÄSITTELY	2,588 milj.	5 891
3 ELEKTRONIIKKA	1,424 milj.	1 814
4 TIETOKONEET	47 milj.	53
5 TIETOLIIKENNE JA ”TIEDONSUOJAUS”	6,745 milj.	4 405
6 ANTURIT JA LASERIT	1,458 milj.	1 727
7 NAVIGOINTI JA ILMAILU	98 milj.	382
8 MERIYMPÄRISTÖ	71 milj.	60
9 ILMA- JA AVARUUSALUSTEN TYÖNTÖVOIMA	4,574 milj.	790
X VALVONTALUETTELOON SISÄLTÄMÄTTÖMÄT TUOTTEET	3,194 milj.	466

27 jäsenvaltion antamat tiedot.

Kaavio 5: Yksittäisluvut asetuksen (EU) 2021/821 liitteessä I lueteltujen tuoteryhmien mukaan

Yksittäislupien arvon erittely tuotelajeittain (kaaviot 6.1 ja 6.2) osoittaa, että viisi merkittävintä tuotelajia ovat Ydinaineet, laitteistot, tuotantolaitokset ja laitteet (9,2 miljardia euroa, 27 % kokonaisarvosta), Tiedonsuojaukseen ja salauksen analysointiin liittyvät tuotteet ja laitteet (5,5 miljardia euroa, 16 % kokonaisarvosta), Ilma- ja avaruusalusten (lukuun ottamatta miehittämättömiä ilma-aluksia) moottorit ja kaasuturbiinit (3,5 miljardia euroa, 10 % kokonaisarvosta), Muut / valvontaluetteloon sisällytettömiä tuotteet (3,2 miljardia euroa, 9 %

kokonaisarvosta) ja Ydinaineisiin liittyvien laitteistojen ja laitteiden teknologia (2,1 miljardia euroa, 6 % kokonaisarvosta).

Yksittäisluvut komission suosituksen (EU) 2024/214 liitteessä A lueteltujen tuotelajien mukaan

Tuotelaji	Arvo (EUR)	Määrä
0EC1 Ydinaineet, laitteistot, tuotantolaitokset ja laitteet	9,178 milj.	1 153
0EC2 Ydinaineisiin liittyvien laitteistojen ja laitteiden ohjelmistot	884 milj.	219
0EC3 Ydinaineisiin liittyvien laitteistojen ja laitteiden teknologia	2,138 milj.	416
1EC1 Ilma-aluksien ja avaruuskäyttöön tarkoitetut materiaalit, komponentit ja rakenteet	35 milj.	132
1EC2 Räjähteet, ajoaineet ja niihin liittyvät laitteet	597 milj.	381
1EC3 Kulta- ja sähkemateriaalit ja niiden tuotantolaitteet	349 milj.	234
1EC4 Erikoismetallit ja seokset ja niihin liittyvät laitteet	220 milj.	522
1EC5 Ydinvoimaan liittyvät tuotteet ja laitteet	38 milj.	94
1EC6 Myrkylliset kemikaalit, lähtöaineet, patogeenit, toksinit ja geneettisesti muunnetut organismit sekä niihin liittyvät suoja- ja ilmaisulaitteet ja niiden komponentit	635 milj.	2 805
1EC7 Erityismateriaalien ja niihin liittyvien laitteiden ohjelmistot	1 milj.	44
1EC8 Erityismateriaalien ja niihin liittyvien laitteiden teknikka	20 milj.	81
2EC1 Työstökoneet ja järjestelmät ja teollisuuden laitteiden komponentit	1,524 milj.	2 002
2EC2 Kemiallisten ja biologisten aineiden valmistuslaitteet	1,009 milj.	3 395
2EC3 Materiaalien käsittelyyn liittyvät ohjelmistot	23 milj.	377
2EC4 Materiaalien käsittelyyn liittyvä teknologia	32 milj.	117
3EC1 Elektroniset tuotteet ja komponentit	307 milj.	609
3EC2 Elektroniset kokoonpanot, moduulit ja laitteet	75 milj.	211
3EC3 Ydinteknisissä sovellutuksissa käytetyt elektroniset tuotteet	118 milj.	588
3EC4 Puolijohdekomponenttien tai materiaalien valmistus- ja testauslaitteet	721 milj.	156
3EC5 Puolijohdemateriaalit	5 milj.	27
3EC6 Elektroniikkaohjelmistot	25 milj.	41
3EC7 Elektroniikkateknologia	173 milj.	182
4EC1 Tietokoneet	45 milj.	34
4EC2 Tietokoneohjelmistot	1 milj.	5
4EC3 Tietokoneteknologia	1 milj.	14
5EC1 Tietoliikennetuotteet ja -laitteet	130 milj.	221

27 jäsenvaltion antamat tiedot.

Kaavio 6.1: Yksittäisluvut tuotelajeittain (osa 1)

Yksittäisluvut komission suosituksen (EU) 2024/214 liitteessä A lueteltujen tuotelajien mukaan

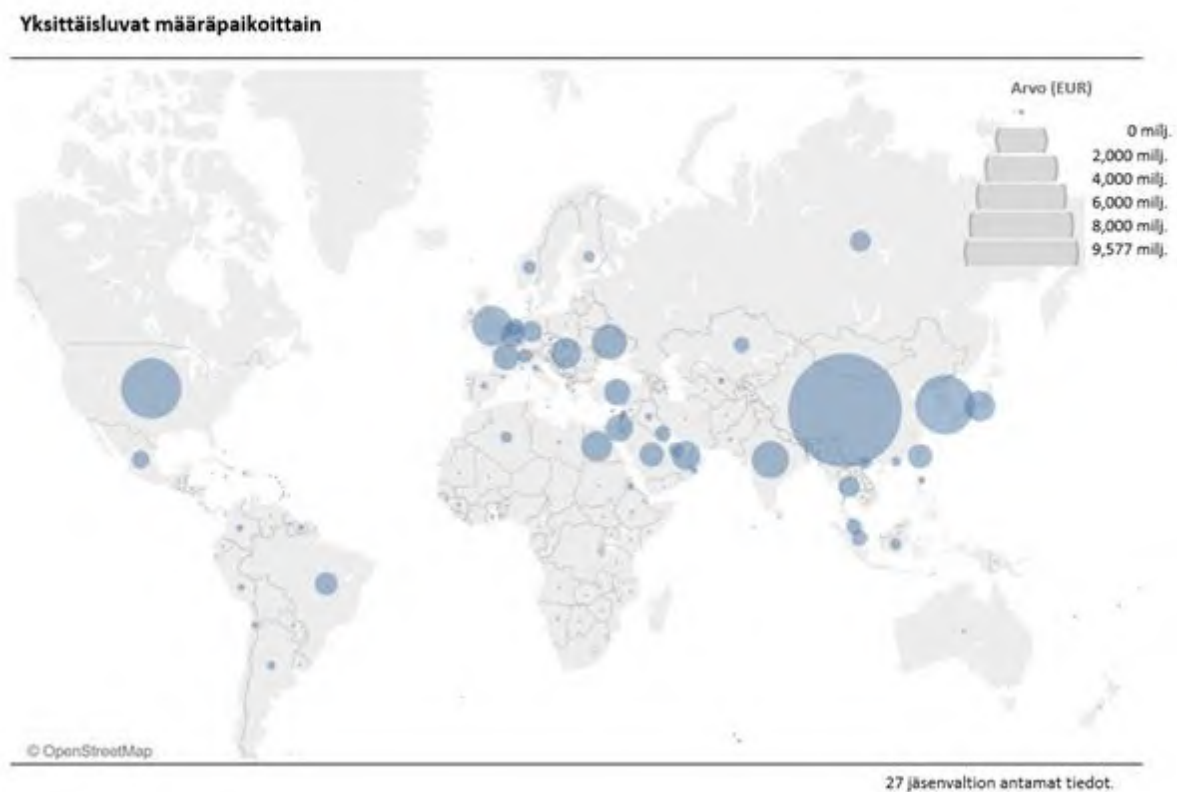
Tuotelaaji	Arvo (EUR)	Määrä
SEC2 Tiedonsuojaukseen ja salausten analysointiin liittyvät tuotteet ja laitteet	5,479 milj.	2 656
SEC3 Tietoliikenne- ja tiedonsuojousohjelmistot	1,043 milj.	1 383
SEC4 Tietoliikenne- ja tiedonsuojousteknologia	93 milj.	145
6EC1 Optiset ja akustiset laitteet sekä niihin liittyvät komponentit ja materiaalit; muut anturit	517 milj.	1 042
6EC2 Laserit sekä niihin liittyvät laitteet ja materiaalit	800 milj.	508
6EC3 Tutkajärjestelmät sekä niihin liittyvät laitteet ja komponentit	117 milj.	133
6EC4 Anturien ja laserien ohjelmistot	9 milj.	24
6EC5 Anturien ja laserien teknologia	15 milj.	20
7EC1 Inertiasuunnistulaitteet	63 milj.	213
7EC2 Muut navigointiin ja ilmailuun liittyvät laitteet	30 milj.	79
7EC3 Lennonohjausjärjestelmät	0 milj.	0
7EC4 Navigointi- ja ilmailutekniikan tuotantolaitteet	1 milj.	20
7EC5 Navigointi- ja ilmailutekniikan ohjelmistot	1 milj.	30
7EC6 Navigointi- ja ilmailuteknologia	2 milj.	40
8EC1 Vedenalaiset ja pinta-alukset sekä niihin liittyvät meriteknologiajärjestelmät, laitteet ja niiden komponentit	68 milj.	52
8EC2 Alusten materiaalit ja laitteet	3 milj.	2
8EC3 Meriteknologian ohjelmistot	0 milj.	1
8EC4 Meriteknologia	0 milj.	5
9EC1 Ilma- ja avaruusalusten (lukuun ottamatta miehitettävättömiä ilma-aluksia) moottorit ja kaasuturbiinit	3,512 milj.	236
9EC2 Miehitettävättömät ilma-alukset ja niiden työntövoima	225 milj.	269
9EC3 Raketit ja avaruusalukset	642 milj.	88
9EC4 Rakettimoottorit	112 milj.	18
9EC5 Tuulitunnelien ja testauslaitosten ja -kammioiden laitteet	0 milj.	1
9EC6 Ilma- ja avaruusteknologiaan ja työntövoimaan liittyvät ohjelmistot	30 milj.	66
9EC7 Ilma- ja avaruusteknologia ja työntövoimateknologia	53 milj.	112
XEC1 Muut / valvontalausluseen sisällyttämättömät tuotteet	3,194 milj.	466

27 jäsenvaltion antamat tiedot.

Kaavio 6.2: Yksittäisluvut tuotelajeittain (osa 2)

Yksittäisluvien kattamista määrärajoista (kaaviot 7 ja 8) arvon mukaan merkittävin oli Kiina (9,6 miljardia euroa, 36 % kokonaisarvosta), ja sen jälkeen tulivat Yhdysvallat (2,7 miljardia euroa, 10 % kokonaisarvosta), Etelä-Korea (2,6 miljardia euroa, 10 % kokonaisarvosta), Yhdistynyt kuningaskunta (1,2 miljardia euroa, 5 % kokonaisarvosta) ja Intia (miljardi euroa, 4 % kokonaisarvosta). Kaiken kaikkiaan 25 merkittävimmän EU:n ulkopuolisen määrärajojen

osuus yksittäislupien arvosta on 94 prosenttia.³¹ EU:n sisäisten siirtojen merkittävimmät määräpaikat olivat Unkari (704 miljoonaa euroa), Ranska (507 miljoonaa euroa), Belgia (458 miljoonaa euroa), Saksa (324 miljoonaa euroa) ja Alankomaat (234 miljoonaa euroa). EU:n ulkopuolisiin määräpaikkoihin verrattuna EU:n sisäiset siirrot näyttävät olevan rajallisia, koska suurin osa EU:n sisäisestä kaksikäyttötuotteiden viennistä ei asetuksen mukaan edellytä lupaa. Sen sijaan vientivalvontalupia kaksikäyttötuotteiden vientiin toiseen EU:n jäsenvaltioon vaaditaan ainoastaan asetuksen mukaisissa erityisolosuhteissa, kuten asetuksen liitteessä IV lueteltujen tuotteiden osalta 11 artiklan 1 kohdan mukaisesti tai jäsenvaltion asetuksen 11 artiklan 8 kohdan nojalla toteuttamien toimenpiteiden perusteella.

Kaavio 7: Yksittäisluvat määräpaikoittain

³¹ On syytä huomata, että vientiluvat, joissa määräpaikkana on Venäjä, koskevat kauppaa, jossa noudatetaan Venäjää koskevan EU:n pakotejärjestelmän mukaisia vapautuksia ja poikkeuksia. Ks. neuvoston asetusta (EU) N:o 833/2014, annettu 31 päivänä heinäkuuta 2014, rajoittavista toimenpiteistä Ukrainan tilannetta epävakauttavien Venäjän toimien johdosta.

Yksittäisluvat tärkeimpien määräpaikkojen mukaan

Vienti EU:n ulkopuolelle	Arvo (EUR)	EU:n sisäinen vienti	Arvo (EUR)
Kiina	9,577 milj.	Unkari	704 milj.
Yhdysvallat	2,733 milj.	Ranska	507 milj.
Etelä-Korea	2,622 milj.	Belgia	458 milj.
Yhdistynyt kuningaskunta	1,199 milj.	Saksa	324 milj.
Intia	1,040 milj.	Alankomaat	234 milj.
Ukraina	926 milj.	Ruotsi	192 milj.
Japani	710 milj.	Suomi	100 milj.
Egypti	682 milj.	Espanja	42 milj.
Arabiemiraatit	618 milj.	Italia	32 milj.
Israel	565 milj.	Tšekki	14 milj.
Turkki	517 milj.	Slovakia	14 milj.
Taiwan	444 milj.	Romania	12 milj.
Saudi-Arabia	433 milj.	Bulgaria	11 milj.
Brasilia	395 milj.	Liettua	10 milj.
Thaimaa	328 milj.	Puola	5 milj.
Venäjä	311 milj.	Itävalta	2 milj.
Marokko	234 milj.	Slovenia	0 milj.
Meksiko	214 milj.	Latvia	0 milj.
Kuwait	211 milj.	Kroatia	0 milj.
Kazakstan	195 milj.	Irlanti	0 milj.
Singapore	192 milj.	Kreikka	0 milj.
Malesia	192 milj.	Lippuvaltio	0 milj.
Qatar	168 milj.	Portugali	0 milj.
Etelä-Afrikka	144 milj.	Tanska	0 milj.
Norja	140 milj.	Luxemburg	0 milj.
Sveitsi	120 milj.	Malta	0 milj.
Indonesia	105 milj.	Kypros	0 milj.
Algeria	100 milj.		
Hongkong	92 milj.		
Vietnam	79 milj.		
Argentina	56 milj.		
Kolumbia	52 milj.		
Chile	43 milj.		
Peru	42 milj.		
Irak	42 milj.		
Eritrea	42 milj.		
Oman	41 milj.		
Filippiinit	40 milj.		
Serbia	39 milj.		
Libanon	37 milj.		
Uzbekistan	33 milj.		

27 jäsenvaltion antamat tiedot.

Kaavio 8: Yksittäisluvat tärkeimpien EU:n ulkopuolisten määräpaikkojen ja EU:n sisäisten määräpaikkojen mukaan

4.5 Koontiluvat

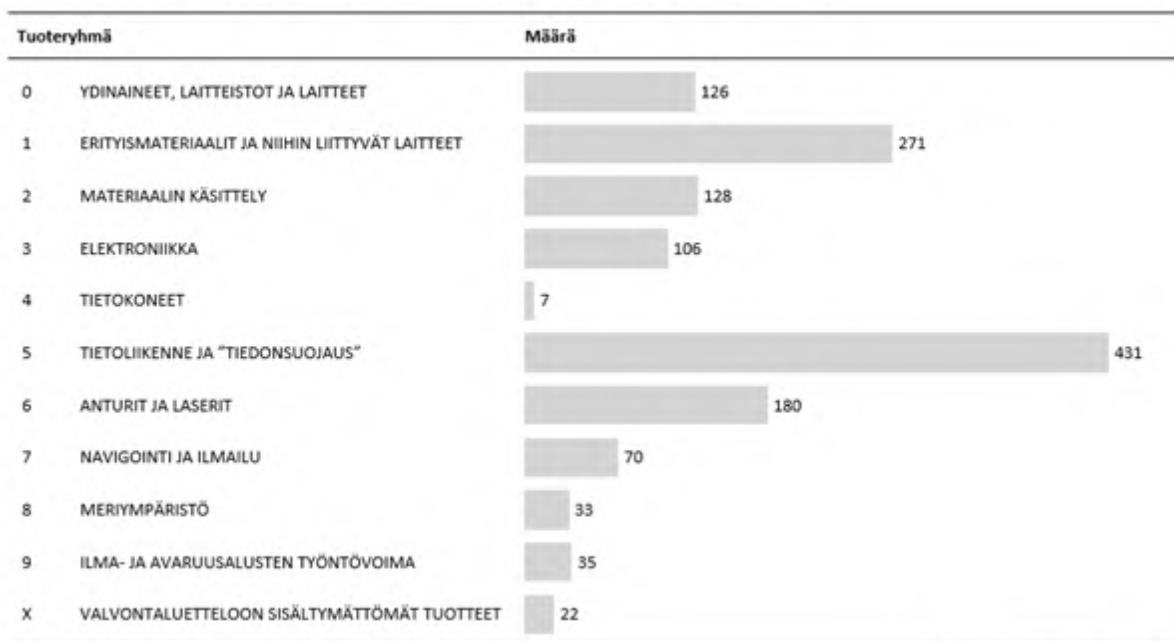
Koontiluvat sisältävät useimmiten arvioituja tai toistaiseksi voimassa olevia tietoja vientiarvosta, ja ne myönnetään joko yhdelle tai useammalle tuotteelle yhtä määräpaikkaa varten tai yhdelle tai useammalle tuotteelle useita määräpaikkoja varten. Näin ollen koontiluvat keventävät toimivaltaisten viranomaisten ja viejien hallinnollista taakkaa niiden käsitellessä samankaltaisia ja/tai toistuvia liiketapahtumia. Ydinsulkutavoitteiden turvaamiseksi viejien on laadittava ja toimitettava sisäinen vaatimustenmukaisuusohjelma, jotta ne voivat saada koontiluvan. Koska asetuksessa jätetään koontilupien konkreettinen muotoilu kunkin jäsenvaltion päätettäväksi, käytännöt vaihtelevat EU-maiden välillä.

Jotta yleisölle voitaisiin antaa merkityksellistä tietoa ja samalla ottaa huomioon erilaiset kansalliset käytännöt ja koontilupien perusteet, suuntaviivoissa on mukautettu asiaankuuluvien tietojen keruuta ja raportointia koskevia normeja. Jäsenvaltiot toimittavat niiden mukaisesti lupatiedot komissiolle keskittyen erityisesti i) koontilupien kokonaisarvoon (36,5 miljardia euroa eli 47 % vientilupien piiriin kuuluvan kaupan arvosta vuonna 2024) ja ii) koontilupien kokonaismäärän jakautumiseen tuotelajeittain (kaaviot 10.1 ja 10.2) ja määräpaikoittain (kaaviot 11.1 ja 11.2).

Asetuksen liitteessä I luetelluista tuoteryhmistä (kaavio 9) eniten lupia myönnettiin tuotteille, jotka sisältyvät ryhmään Tietoliikenne ja ”tiedonsuojaus” (31 %), ryhmään Materiaalin käsittely (19 %) ja ryhmään Anturit ja laserit (13 %).

Viisi merkittävintä koontilupien kattamaa tuotetyyppiä (kaaviot 10.1 ja 10.2) ovat Tiedonsuojaukseen ja salauksen analysointiin liittyvät tuotteet ja laitteet (19 % kokonaismäärästä), Optiset ja akustiset laitteet sekä niihin liittyvät komponentit ja materiaalit; muut anturit (11 %), Räjähde, ajoaineet ja niihin liittyvät laitteet (10 %), Tietoliikenne- ja tiedonsuojausohjelmistot (8 %) ja Myrkylliset kemikaalit, lähtöaineet, patogeenit, toksiinit ja geneettisesti muunnetut organismit sekä niihin liittyvät suoja- ja ilmaisulaitteet ja niiden komponentit (8 %).

Koontiluvat asetuksen (EU) 2021/821 liitteessä I lueteltujen tuoteryhmien mukaan

23 jäsenvaltion antamat tiedot.

Kaavio 9: Koontiluvat asetuksen (EU) 2021/821 liitteessä I lueteltujen tuoteryhmien mukaan

Koontiluvat komission suosituksen (EU) 2024/214 liitteessä A lueteltujen tuotelajien mukaan

Kaavio 10.1: Koontiluvat tuotelajeittain (osa 1)

Koontiluvat komission suosituksen (EU) 2024/214 liitteessä A lueteltujen tuotelajien mukaan

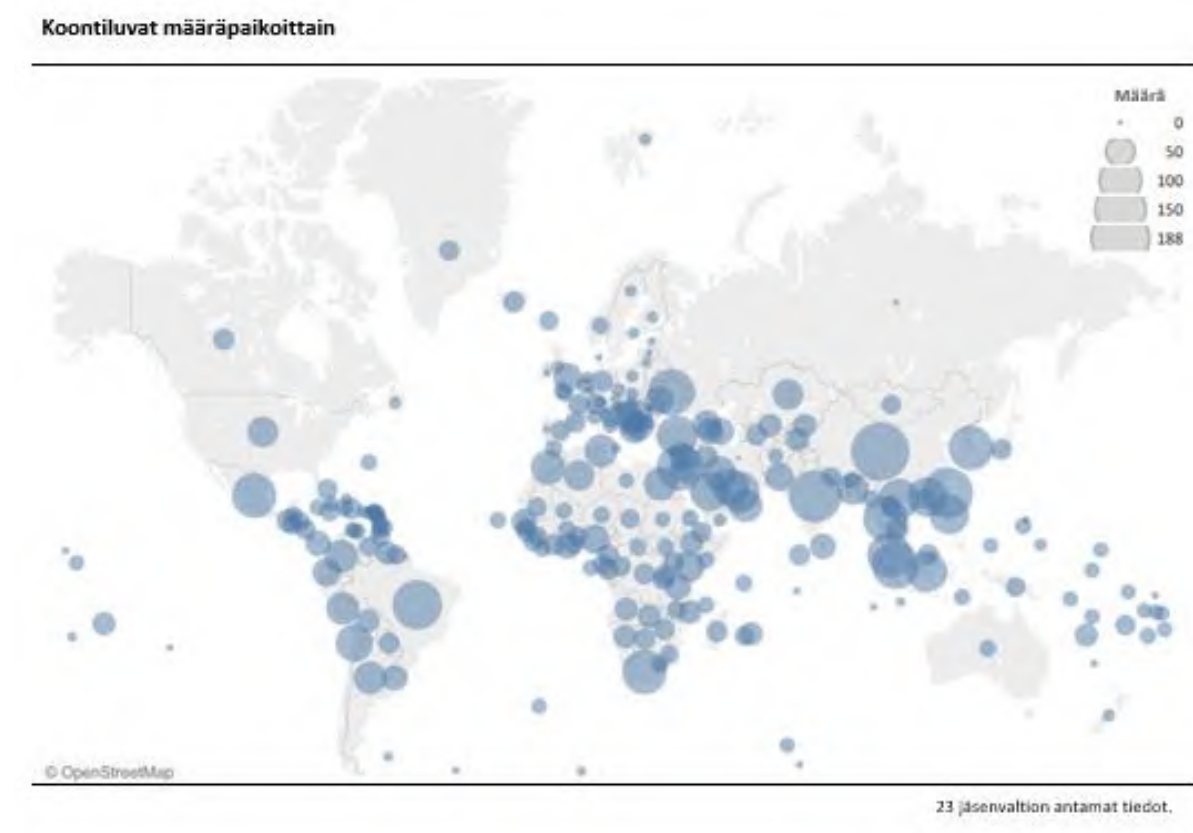
Tuotelaji	Määrä
SEC2 Tiedonsuojukseen ja salauksen analysointiin liittyvät tuotteet ja laitteet	261
SEC3 Tietoliikenne- ja tiedonsuojausohjelmistot	114
SEC4 Tietoliikenne- ja tiedonsuojateknologia	41
6EC1 Optiset ja akustiset laitteet sekä niihin liittyvät komponentit ja materiaalit; muut anturit	154
6EC2 Laserit sekä niihin liittyvät laitteet ja materiaalit	18
6EC3 Tutkajärjestelmät sekä niihin liittyvät laitteet ja komponentit	6
6EC4 Anturien ja laserien ohjelmistot	0
6EC5 Anturien ja laserien teknologia	2
7EC1 Inertiasuunnistuslaitteet	42
7EC2 Muut navigointiin ja ilmailuun liittyvät laitteet	10
7EC3 Lennonohjausjärjestelmät	0
7EC4 Navigointi- ja ilmailuteknikan tuotantolaitteet	0
7EC5 Navigointi- ja ilmailuteknikan ohjelmistot	7
7EC6 Navigointi- ja ilmailuteknologia	11
8EC1 Vedenalaiset ja pinta-alukset sekä niihin liittyvät meriteknologiajärjestelmät, laitteet ja niiden komponentit	24
8EC2 Alusten materiaalit ja laitteet	1
8EC3 Meriteknologian ohjelmistot	2
8EC4 Meriteknologia	6
9EC1 Ilma- ja avaruusalusten (lukuun ottamatta miehittämättömiä ilma-aluksia) moottorit ja kaasuturbiinit	6
9EC2 Miehittämättömät ilma-alukset ja niiden työntövoima	16
9EC3 Raketit ja avaruusalkukset	1
9EC4 Rakettimoottorit	1
9EC5 Tuultunnelien ja testauslaitosten ja -kammioiden laitteet	0
9EC6 Ilma- ja avaruusteknologiaan ja työntövoimaan liittyvät ohjelmistot	2
9EC7 Ilma- ja avaruusteknologia ja työntövoimateknologia	9
XEC1 Muut / valvontaluokan sisällyttämättömät tuotteet	22

23 jäsenvaltion antamat tiedot.

Kaavio 10.2: Koontiluvat tuotelajeittain (osa 2)

Määräpaikkojen osalta (kaaviot 11 ja 12) viennin määränä ilmaistuna eniten lupia myönnettiin vientiin, jonka määräpaikkoina olivat Kiina (3 %), Intia (2 %), Taiwan (2 %), Brasilia (2 %) ja Singapore (2 %). Kaiken kaikkiaan 25 tärkeimmän määräpaikan osuus koontilupien nojalla

tapahtuneen viennin määrästä on vain 37 prosenttia, koska koontiluvat kattavat usein useita määräpaikkoja.³²

Kaavio 11: Koontiluvat määräpaikoittain

³² Ks. edellinen alaviite.

Koontiluvat tärkeimpien määräraikkojen mukaan

Määräraikka	Määrä
Kiina	188
Intia	152
Taiwan	142
Brasilia	136
Singapore	126
Israel	121
Ukraina	120
Malesia	117
Etelä-Korea	116
Meksiko	115
Thaimaa	112
Etelä-Afrikka	110
Vietnam	92
Indonesia	92
Turkki	91
Arabiemiirait	90
Saudi-Arabia	86
Filippiinit	83
Hongkong	83
Qatar	76
Chile	71
Kuwait	68
Marokko	66
Serbia	63
Kolumbia	63
Argentiina	63
Peru	61
Tunisia	60
Oman	60
Egypti	60
Bangladesh	56
Yhdysvallat	52
Kazakstan	52
Algeria	52
Kenia	50
Jordania	46
Pakistan	45
Nigeria	45
Pohjois-Makedonia	45
Bahrain	44
Ecuador	43
Bosnia ja Hertsegovina	43
Yhdistynyt kuningaskunta	42
Moldova	41
Georgia	41
Costa Rica	41
Montenegro	40
Azerbaidžan	40
Albania	40
Libanon	39

23 jäsenvaltion antamat tiedot.

Kaavio 12: Koontiluvat tärkeimpien määräraikkojen mukaan

4.6 Kansalliset ja unionin yleisluvat

Kansallisilla ja unionin yleisluvilla helpotetaan kaksikäyttötuotteiden kauppaa ja vähennetään sekä viejien että vientivalvontaviranomaisten hallinnollista taakkaa. Unionin yleisluvilla helpotetaan kaksikäyttötuotteiden kauppaa eniten. Niitä myönnetään EU:n viejille, jotka

täyttävät kaksikäyttöasetuksessa vahvistetut asiaankuuluvat ennakkoedellytykset. Asetuksessa säädetään kahdeksasta unionin yleisluvan tyypistä³³.

Suurin osa vuonna 2024 käytetyistä unionin yleisluvista (kaavio 13) koski yleislupaa nro EU001 (99 % arvon ja 99 % määrän perusteella) ja kymmentä luvassa vahvistettua määräpaikkaa.

Unionin yleisluvat			
Unionin yleisluvan nro	Arvo (EUR)	Määrä	
EU001		8,628 milj.	85 722
EU002	5 milj.		62
EU003	10 milj.		139
EU004	3 milj.		30
EU005	0 milj.		22
EU006	11 milj.		129
EU007	0 milj.		5
EU008	38 milj.		649

22 jäsenvaltion antamat tiedot.

Kaavio 13: Unionin yleisluvat

Jäsenvaltiot myöntävät kansallisia yleislupia viejille, jotka ilmoittavat viennistä toimivaltaisille viranomaisille ja täyttävät sovellettavassa kansallisessa lainsäädännössä vahvistetut asiaankuuluvat ennakkoedellytykset.

Kaaviossa 14 eritellään unionin yleislupien ja kansallisten yleislupien arvo asetuksen liitteessä I lueteltujen tuoteryhmien mukaan. Yleislupien arvot olivat suurimmat ryhmässä Tietoliikenne ja ”tiedonsuojaus” (3,5 miljardia euroa, 44 % kokonaismäärästä), ryhmässä Elektroniikka (3,3 miljardia euroa, 42 % kokonaismäärästä) ja ryhmässä Materiaalien käsittely (0,3 miljardia euroa, 4 % kokonaismäärästä).

³³ EU001 – Vienti Australiaan, Kanadaan, Islantiin, Japaniin, Uuteen-Seelantiin, Norjaan, Sveitsiin, mukaan lukien Liechtenstein, Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Amerikan yhdysvaltoihin,
 EU002 – Tiettyjen kaksikäyttötuotteiden vienti tiettyihin määräpaikkoihin,
 EU003 – Vienti korjauksen/vaihdon jälkeen,
 EU004 – Tilapäinen vienti näyttelyyn tai messuille,
 EU005 – Tietoliikenne,
 EU006 – Kemikaalit,
 EU007 – Konsernin sisäiset teknologian siirrot ja
 EU008 – Saltaus.

Unionin ja kansalliset yleisluvut asetuksen (EU) 2021/821 liitteessä I lueteltujen tuoteryhmien mukaan

Tuoteryhmä	Arvo (EUR)
0 YÖNÄINEET, LAITTEISTOT JA LAITTEET	1 milj.
1 ERITYISMATERIAALIT JA NIIHIN LIITTYVÄT LAITTEET	79 milj.
2 MATERIAALIN KÄSITTELY	335 milj.
3 ELEKTRONIIKKA	3,303 milj.
4 TIETOKONEET	19 milj.
5 TIETOLIIKENNE JA "TIEDONSUOJAUS"	3,520 milj.
6 ANTURIT JA LASERIT	244 milj.
7 NAVIGOINTI JA ILMAILU	34 milj.
8 MERIYMPÄRISTÖ	2 milj.
9 ILMA- JA AVARUUSALUSTEN TYÖNTÖVOIMA	294 milj.
X VALVONTALUETTELOON SISÄLTÄMÄTTÖMÄT TUOTTEET	105 milj.

16 jäsenvaltion antamat tiedot.

Kaavio 14: Unionin ja kansalliset yleisluvut asetuksen (EU) 2021/821 liitteessä I lueteltujen tuoteryhmien mukaan

Unionin ja kansallisten yleislupien arvon erittely tuotelajeittain (kaaviot 15.1 ja 15.2) osoittaa, että viisi tärkeintä tuotetta ovat Tiedonsuojaukseen ja salauksen analysointiin liittyvät tuotteet ja laitteet (3,5 miljardia euroa, 44 % kokonaisarvosta), Puolijohdekomponenttien tai -materiaalien valmistus- ja testauslaitteet (3,2 miljardia euroa, 40 % kokonaisarvosta), Työstökoneet ja -järjestelmät ja teollisuuden laitteiden komponentit (0,2 miljardia euroa, 2 % kokonaisarvosta), Miehitettömät ilma-alukset ja niiden työntövoima (0,2 miljardia euroa, 2 % kokonaisarvosta) ja Laserit sekä niihin liittyvät laitteet ja materiaalit (0,1 miljardia euroa, 2 % kokonaisarvosta).

Unionin ja kansalliset yleisluvat komission suosituksen (EU) 2024/214 liitteessä A lueteltujen tuotelajien mukaan

Tuotelaji	Arvo (EUR)
0EC1 Ydinaineet, laitteistot, tuotantolaitokset ja laitteet	1 milj.
1EC1 Ilma-aluksiin ja avaruuskäyttöön tarkoitetut materiaalit, komponentit ja rakenteet	4 milj.
1EC2 Räjähteet, ajoaineet ja niihin liittyvät laitteet	4 milj.
1EC3 Kuitu- ja säilemateriaalit ja niiden tuotantolaitteet	23 milj.
1EC4 Erikoismetallit ja seokset ja niihin liittyvät laitteet	11 milj.
1EC5 Ydinvoimaan liittyvät tuotteet ja laitteet	2 milj.
1EC6 Myrkylliset kemikaalit, lähtöaineet, patogeenit, toksiinit ja geneettisesti muunnellut organismit sekä niihin liittyvät suoja- ja ilmajäiläitteet ja niiden komponentit	33 milj.
1EC7 Erityismateriaalien ja niihin liittyvien laitteiden ohjelmistot	0 milj.
1EC8 Erityismateriaalien ja niihin liittyvien laitteiden tekniikka	1 milj.
2EC1 Työstökoneet ja järjestelmät ja teollisuuden laitteiden komponentit	197 milj.
2EC2 Kemiallisten ja biologisten aineiden valmistuslaitteet	125 milj.
2EC3 Materiaalien käsittelyyn liittyvät ohjelmistot	12 milj.
2EC4 Materiaalien käsittelyyn liittyvä tekniikka	1 milj.
3EC1 Elektroniset tuotteet ja komponentit	65 milj.
3EC2 Elektroniset kokoonpanot, moduulit ja laitteet	9 milj.
3EC3 Ydinteknisissä sovelluksissa käytetyt elektroniset tuotteet	3 milj.
3EC4 Puolijohdekomponenttien tai materiaalien valmistus- ja testauslaitteet	3,202 milj.
3EC5 Puolijohdemateriaalit	4 milj.
3EC6 Elektronikkaohjelmistot	0 milj.
3EC7 Elektronikkateknologia	20 milj.
4EC1 Tietokoneet	19 milj.
5EC1 Tietoliikennetuotteet ja -laitteet	2 milj.

16 jäsenvaltion antamat tiedot.

Kaavio 15.1: Unionin ja kansalliset yleisluvat tuotelajeittain (osa 1)

Unionin ja kansalliset yleisluvat komission suosituksen (EU) 2024/214 liitteessä A lueteltujen tuotelajien mukaan

Tuotelaji	Arvo (EUR)
SEC2 Tiedonsuojukseen ja salauksen analysointiin liittyvät tuotteet ja laitteet	3,497 milj.
SEC3 Tietoliikenne- ja tiedonsuojusohjelmit	20 milj.
SEC4 Tietoliikenne- ja tiedonsuojusteknologia	1 milj.
6EC1 Optiset ja akustiset laitteet sekä niihin liittyvät komponentit ja materiaalit; muut anturit	70 milj.
6EC2 Laserit sekä niihin liittyvät laitteet ja materiaalit	138 milj.
6EC3 Tutkajärjestelmät sekä niihin liittyvät laitteet ja komponentit	33 milj.
6EC4 Anturien ja laserien ohjelmit	2 milj.
7EC1 Inertiasuunnistuslaitteet	18 milj.
7EC2 Muut navigointi- ja ilmailuun liittyvät laitteet	3 milj.
7EC3 Lennonohjausjärjestelmät	0 milj.
7EC4 Navigointi- ja ilmailuteknikan tuotantolaitteet	1 milj.
7EC5 Navigointi- ja ilmailuteknikan ohjelmit	0 milj.
7EC6 Navigointi- ja ilmailuteknologia	12 milj.
8EC1 Vedenalaiset ja pinta-alukset sekä niihin liittyvät meriteknologiajärjestelmät, laitteet ja niiden komponentit	2 milj.
9EC1 Ilma- ja avaruusalusten (lukuun ottamatta miehittämättömiä ilma-aluksia) moottorit ja kaasuturbiinit	45 milj.
9EC2 Miehittämättömät ilma-alukset ja niiden työntövoima	192 milj.
9EC3 Raketit ja avaruusalkukset	54 milj.
9EC4 Rakettimoottorit	0 milj.
9EC5 Tuulitunnelien ja testauslaitosten ja -kammioiden laitteet	2 milj.
9EC6 Ilma- ja avaruusteknologiaan ja työntövoimaan liittyvät ohjelmit	1 milj.
9EC7 Ilma- ja avaruusteknologia ja työntövoimateknologia	1 milj.
XEC1 Muut / valvontaluokkaan sisällytettävät tuotteet	105 milj.

16 jäsenvaltion antamat tiedot.

Kaavio 15.2: Unionin ja kansalliset yleisluvat tuotelajeittain (osa 2)

Unionin ja kansallisten yleislupien nojalla tapahtuneen viennin viisi tärkeintä määräpaikkaa olivat Yhdysvallat (5,3 miljardia euroa, 55 % kokonaismäärästä), Yhdistynyt kuningaskunta (1,5 miljardia euroa, 16 % kokonaismäärästä), Norja (0,6 miljardia euroa, 6 % kokonaismäärästä), Sveitsi (0,6 miljoonaa euroa, 6 % kokonaismäärästä) ja Japani (0,3 miljoonaa euroa, 4 % kokonaismäärästä). Tämä osoittaa, että suurin osa yleislupien

kattamasta kaksikäyttötuotteiden viennistä suuntautuu unionin yleisluvassa nro EU001 lueteltuihin maihin. Tämä heijastaa myös sitä, että unionin yleislupien nojalla tapahtuvan viennin arvo on paljon suurempi kuin kansallisten yleislupien nojalla tapahtuvan viennin arvo (kaavion 4 mukaan 9 miljardia euroa verrattuna 1 miljardiin euroon).

Kaavio 16: Unionin ja kansalliset yleisluvut määräraikkojen mukaan

Unionin ja kansalliset yleisluvut määräpaikkojen mukaan

Määräpaikka	Arvo (EUR)
Yhdysvallat	5,333 milj.
Yhdistynyt kuningaskunta	1,514 milj.
Norja	585 milj.
Sveitsi	554 milj.
Japani	349 milj.
Singapore	200 milj.
Ukraina	183 milj.
Kanada	116 milj.
Israel	109 milj.
Meksiko	107 milj.
Australia	92 milj.
Etelä-Afrikka	77 milj.
Turkki	59 milj.
Uusi-Seelanti	57 milj.
Etelä-Korea	56 milj.
Brasilia	56 milj.
Marokko	28 milj.
Kiina	28 milj.
Malesia	17 milj.
Indonesia	17 milj.
Jordania	16 milj.
India	13 milj.
Kenia	13 milj.
Serbia	12 milj.
Tunisia	9 milj.
Islanti	8 milj.
Nigeria	7 milj.
Algeria	7 milj.
Qatar	6 milj.
Filippiinit	6 milj.
Georgia	5 milj.
Mauritius	4 milj.
Tansania	4 milj.
Angola	4 milj.
Bosnia ja Hertsegovina	3 milj.
Bahrain	3 milj.
Argentiina	3 milj.
Saudi-Arabia	3 milj.
Arabiemiematit	2 milj.
Norsunluurannikko	2 milj.
Thaimaa	2 milj.
Pohjois-Makedonia	2 milj.
Kamerun	2 milj.
Senegal	2 milj.
Vietnam	2 milj.
Albania	2 milj.
Uganda	2 milj.
Gabon	2 milj.
Etiopia	2 milj.
Malawi	2 milj.

19 jäsenvaltion antamat tiedot.

Kaavio 17: Unionin ja kansalliset yleisluvut tärkeimpien määräpaikkojen mukaan

4.7 Kansallisten ja unionin yleislupien rekisteröidyt käyttäjät

Jotta viejien ilmoituksista voidaan antaa tietoa kaksikäyttöasetuksen mukaisesti³⁴, vuosikertomus sisältää tietoja niiden viejien lukumäärästä, jotka ovat ilmoittautuneet tai rekisteröityneet toimivaltaiselle viranomaiselle käyttääkseen unionin tai kansallisia yleislupia.

Vuonna 2024 unionin yleislupia käytti yhteensä 12 093 viejää, joista 50 prosenttia käytti yleislupaa nro EU001. Kansallisia yleislupia käytti 37 prosenttia viejistä. Ensimmäistä käyttöä koskevien ilmoitusten tai ensirekisteröintien lukumäärä oli vuonna 2024 unionin yleislupien osalta 1 044 (näistä 45 % liittyi yleislupaan nro EU001) ja kansallisten yleislupien osalta 644.

Viejät, jotka ovat rekisteröityneet käyttääkseen tai ilmoittaneet käyttävänsä unionin tai kansallisia yleislupia

Yleislupan tyyppi	Yleislupia käyttävien viejien lukumäärä	Ensimmäistä käyttöä koskevien ilmoitusten tai ensirekisteröintien lukumäärä
EU001	6 036	759
EU002	293	35
EU003	492	74
EU004	361	44
EU005	51	32
EU006	128	15
EU007	58	20
EU008	161	65
Kansallinen yleislupa	4 513	644

23 jäsenvaltion antamat tiedot.

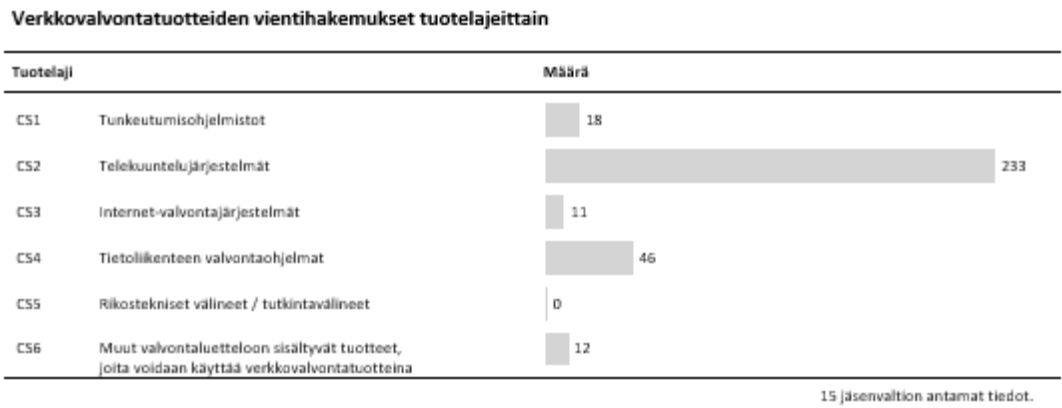
Kaavio 18: Viejät, jotka ovat rekisteröityneet käyttääkseen tai ilmoittaneet käyttävänsä unionin tai kansallisia yleislupia

5. TIEDOT KAKSIKÄYTTÖTUOTTEISTA, JOTKA ON LUOKITELTU VERKKOVALVONTATUOTTEIKSI KAKSIKÄYTTÖASETUksen 2 ARTIKLAN 20 KOHDAN MUKAISESTI

Jäsenvaltiot saivat vuonna 2024 yhteensä 320 verkkovalvontatuotteiden vientiä koskevaa hakemusta (kaavio 19), jotka liittyivät pääasiassa telekuuntelujärjestelmiin (233 hakemusta). Seuraavaksi eniten hakemuksia saatiin tietoliikenteen valvontaohjelmista (46 hakemusta) ja tunkeutumisohjelmistoista (18 hakemusta). Kaavioissa 20.1 ja 20.2 esitetään verkkovalvontatuotteiden vientiä koskevien hakemusten 71 määräpaikkaa. Vuonna 2024 myönnettiin 293 lupaa ja evättiin 13 hakemusta. Tämä osoittaa, että verkkovalvontatuotteita koskevien lupien määrä on pysynyt melko vakaana (vuonna 2023 myönnettiin 330 lupaa), mikä

³⁴ Asetuksen liitteessä II vahvistettujen unionin yleislupaa koskevien säännösten mukaisesti: ”Tätä lupaa käyttävän viejän on ilmoitettava asuin- tai sijoittautumisjäsenvaltionsa toimivaltaiselle viranomaiselle tämän luvan ensimmäisestä käyttökerrasta 30 päivän kuluessa ensimmäisestä vientipäivämäärästä tai vaihtoehtoisesti ja viejän asuin- tai sijoittautumisjäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen vaatimuksesta ennen tämän luvan ensimmäistä käyttökertaa. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle tätä lupaa varten valitusta ilmoitusmenettelystä. Komissio julkaisee sille ilmoitetut tiedot Euroopan unionin virallisen lehden C-sarjassa.”

viittaa siihen, että vuodesta 2020 lähtien havaittu nouseva suuntaus on päättynyt. Verkkovalvontatuotteiden vientiä koskevien epäämispäätösten määrä³⁵ vaikutti laskeneen (20 epäämispäätöstä vuonna 2023).

Kaavio 19: Verkkovalvontatuotteiden vientilupahakemukset³⁶

Kaavio 20.1: Verkkovalvontatuotteiden vientilupahakemukset määräpaikan mukaan

³⁵ Lisätietoja verkkovalvontatuotteista on alaviitteessä 7 mainituissa, 16. lokakuuta 2024 annetuissa suuntaviivoissa.

³⁶ On syytä huomata, että asetuksen 11 artiklassa edellytetään myös jäsenvaltioiden myöntämiä lupia, kun on kyse asetuksen liitteeseen IV sisältyvien tiettyjen verkkovalvontatuotteiden EU:n sisäisestä viennistä.

Verkkovalvontatuotteiden vientihakemukset määräpaikan mukaan

AE	Arabiemiirastit	LA	Laos
AL	Albania	LY	Libya
AM	Armenia	MA	Marokko
AR	Argentiina	MD	Moldova
AU	Australia	MN	Mongolia
AZ	Azerbaidžan	MX	Meksiko
BA	Bosnia ja Hertsegovina	MY	Malesia
BB	Barbados	MZ	Mosambik
BD	Bangladesh	NA	Namibia
BI	Burundi	NG	Nigeria
BJ	Benin	NO	Norja
BN	Brunei	NZ	Uusi-Seelanti
BR	Brasilia	OM	Oman
BW	Botswana	PH	Filippiinit
CA	Kanada	PK	Pakistan
CH	Sveitsi	QA	Qatar
CI	Norsunluurannikko	RS	Serbia
CL	Chile	RW	Ruanda
CO	Kolumbia	SG	Singapore
DO	Dominikaaninen tasavalta	SO	Somalia
DZ	Algeria	SR	Suriname
EG	Egypti	TH	Thaimaa
GB	Yhdistynyt kuningaskunta	TL	Itä-Timor
GE	Georgia	TM	Turkmenistan
GH	Ghana	TR	Turkki
GN	Guinea	TT	Trinidad ja Tobago
HN	Honduras	TW	Taiwan
ID	Indonesia	TZ	Tansania
IL	Israel	UA	Ukraina
IN	Intia	UG	Uganda
IQ	Irak	US	Yhdysvallat
JM	Jamaika	UZ	Uzbekistan
JO	Jordania	VN	Vietnam
JP	Japani	ZA	Etelä-Afrikka
KH	Kambodža	ZM	Sambia
KZ	Kazakstan		

Kaavio 20.2: Verkkovalvontatuotteiden vientilupahakemukset määräpaikan mukaan

6. HALLINTOA JA TÄYTÄNTÖÖNPANOJA KOSKEVAT TIEDOT

Jäsenvaltiot toimittivat vuonna 2024 seuraavat tiedot hallinnosta ja asetuksen täytäntöönpanosta:

- EU:ssa valvonnan hallinnointiin suoraan osallistuvan henkilöstön määrä (kokoaikaiseksi muutettuna): 415
- viitevuonna järjestettyjen tiedotustapahtumien määrä: 154
- tehtyjen vaatimustenmukaisuustarkastusten määrä (mukaan lukien tullin ja muiden viranomaisten suorittamat tarkastukset): 1 353
- raportoitujen rikkomusten lukumäärä: 270
- määrättyjen hallinnollisten ja rikosoikeudellisten seuraamusten/sakkojen lukumäärä (kaikki asianomaisten kansallisten täytäntöönpanoviranomaisten vientivalvontasääntöjen rikkomistapauksissa määräämät seuraamukset): 144
- vientivalvontavälineiden käyttö:

- sähköistä lupajärjestelmää³⁷ käyttävät jäsenvaltiot: 19
- luokitusvälineitä³⁸ käyttävät jäsenvaltiot: 4
- jäsenvaltiot, jotka käyttävät muita välineitä tai ohjelmistoja tukeakseen valvonnan soveltamista: 9.

³⁷ Sähköinen lupajärjestelmä on verkkopohjainen alusta lupien pyytämiseen kaksikäyttötuotteiden, kuten ohjelmistojen ja teknologian, vientiä, välitystä, teknistä apua, kauttakulkua ja siirtoa varten.

³⁸ Tällaiset välineet voivat auttaa viejiä ja kansallisia viranomaisia tuotteiden luokittelussa.